

dirilis saati

SOSYAL VE KÜLTÜREL
GENÇLİK DERGİSİ

tevhibi gerçekliğin ışığında

YAZ 2021 / SAYI: 90

**KALABALIKLAR İÇİNDE
YALNIZLAŞAN İNSAN**

editörden

dirilissaati@gmail.com

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla...

Sözlerimize; başı rahmet, ortası mağfiret, sonu ise, cehennemden kurtuluş olan Ramazan ayına bizleri ulaştıran Allah'a hamd ile başlıyoruz. Rabbim içinde bulunduğumuz bu ayı Alem-i İslam için birer arınma ve diriliş ayı kılsın.

Bu vesileyle Diriliş Saati Dergisi olarak pandemi koşulları içerisinde bir süredir kıymetli okurlarımızla buluşamamanın derin teessürü içerisindeyken, Rabbimiz lütfu ve yardımı ile yayım hayatımıza kaldığımız yerden devam ediyoruz. Rabbim yeniden Diriliş gayesi ile çıktığımız bu yolda çalışmalarımızı bereketli kılsın, mesajımızı ötelere ulaştırsın inşallah.

Diriliş Saati ekibi olarak pandemi sürecinin toplumsal anlamda oluşturduğu tesirleri mercek altına alıyoruz. Bu itibarla bu sayımızda pandemi sürecinde insanların daha fazla bireyselleşme eğilimi gösterdiği gerçeğini masaya yatırdık. Buradan yola çıkarak aile ve bireyselleşme, bireyselleşme ve Müslüman

şahsiyeti, Peygamber efendimiz döneminde inziva hayatı gibi konuları ele alarak pandemi günlerinde evde olduğumuz şu vakitlerde kendimizi muhasebe ederek acaba bizlerde bireyselleşenlerden miyiz? sorusuna cevap aramaya çalıştık.

Diğer yandan Ramazan ayını icra etmemiz itibarıyla Ramazan ayına dair bir yazı ve kapak çalışmamız da dergimizdeki yerini aldı.

Dergimizin yeni yayım hayatına başlaması ile beraber yazar kadromuza da bir dizi yeni kalemin katıldığını kıymetli okurlarımıza ifade etmek isteriz. Dergimizde yazı kaleme almayan başlayan yeni kalemlerinde yazarlık süreçlerinde kıymetli eserler ortaya koyacağına olan inancımızla Rabbimizden kalemlerini güçlü kılmasını niyaz ederiz.

Yaz sayımızın hepimiz için istifadeli olması duası ile Güz Dönemi sayımızda yeniden okurlarımızla buluşmak temennisi ile...

Dönemlik Sosyal ve Kültürel Dergi / Yıl: 17 Sayı: 90 YAZ 2021

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü : Osman Çil Yayın Kurulu : Abdülkadir Avcı - Musa Duman

Haberleşme Adresi : Çiraclar Cad. No:39 Adapazarı/Sakarya İrtibat tel: 0554 824 96 07

E-Posta : dirilissaati@gmail.com Basım Yeri : AKADEMI BASIN YAYIN VE MATBAACILIK

Dergimizde yayınlanan yazıların hukuki sorumluluğu yazarlarına aittir.

içindekiler

DOSYA

AİLENİN İÇİNE DÜŞTÜĞÜ
BATAKLIK: LIBERAL
BİREYSELLEŞME

HABİBE AVCI

04

DOSYA

BİREYSELLEŞME VE
MÜSLÜMAN ŞAHSİYET

SENA GÜRLER

15

DOSYA

HEP BEN VAR
BENDEN İÇERİ

ZEYNEP ŞANLI

20

DENEME

EYLEMLERİMİZ
BİZE NE SÖYLER?

OZAN HAYRİ SOYER

25

MAKALE

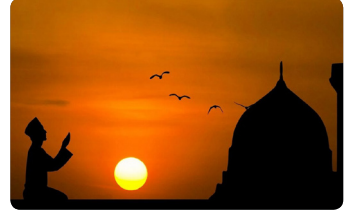

HÜMANİZME
BİR ELEŞTİRİ

NİSA DUMAN

30

RAMAZAN

BİR UYANIŞ SERÜVENİ:
RAMAZAN-I ŞERİF

MEHVEŞ SULTAN KAYA

34

YENİ KALEM

DOĞRU TEVEKKÜL EDEBİLMEK

SELMA KIZILÇINAR

37

YENİ KALEM

ÖRNEK ALARAK ÖRNEK OLMAK

ASLI UÇAR

39

YENİ KALEM

BİREYSELLİK

MÜBERRA SUSTAN

42

AİLENİN İÇİNE DÜŞTÜĞÜ BATAKLIK: LIBERAL BİREYSELLEŞME

HABİBE AVCI

İslam medeniyetinin miheng taşı olan "aile" Hz. Adem (a.s.) den günümüze kadar zaman içerisinde çeşitli etkileşimler sonucu tahvilata uğrasa da varlığını korumuştur. 18.yy'ın ikinci yarısında vuku bulan sanayi devrimi, dünyayı "kapitalizm" ile tanıştırmış ve nihayetinde yeni dünya düzeni teşekkül etmiştir. Aile, yeni düzenin karşısında geçilmesi gereken bir set olarak yerini almıştır. Osmanlı Devleti, İslam kültür ve medeniyetinin

inşa ettiği aileyi, bir yere kadar bozulmaktan koruyabilmiş ve tanzimatla başlayan sanayileşme ve bunları da kapsayan modernizm gibi sosyo-ekonomik faaliyetler karşısında artık gardını düşürmüştür. İslam Medeniyeti 20.yy'ın ilk çeyreğinde pragmatik kapitalist ve modernist bir hayat ile karşı karşıya kalınca artık evi terke yönelmiştir. Halbuki İslam toplumu evde yetişmiş, beslenmiş evin edebini alıp evin zırhıyla zırhlanmıştı. Cahit

Zarifoğlu "Biz Müslümanlar iki yüz yıldır sokaklardayız. İslam'ın egemen olduğu evimizde ortaya çıkan huzursuzluklardan dolayı, kime kızdığımızı bilmeden sokaklara uğradık. Büyüklerimiz dedelerimiz ve onların sıkı sıkıya yüzyıllardan beri bağlı oldukları İslami esaslar evde kaldı. Biz sokaklarda huzur aradık... Zira sokakta bütün kozlar Hristiyanı bir zemin üzerinde birbirine sıkı sıkıya bağlı Batılı ülkelerin elindeydi. Onların elbiselerini,

yemeklerini, alfabelerini, gelenek ve göreneklerini, zevklerini, ahlaklarını, danslarını, âdâb-ı muaşeretlerini almıştık ama bu, onlara, aynı yaşama haklarını bize de tanımalarına yetmiyordu.” derken dışarıda kurguladığımız hayatın aslında bize ait olmadığını, evin mahiyetini ve önemini kaybettiğimizi ifade etmiştir.

Elimizden kaçıp giden dünyada vahşi kapitalizm, küreselleşme, dijital devrim, bireycilik, zayıflayan sosyal bağlar ve medya/kültür endüstrisi akışkan modernliğin veçheleri olarak hayatımıza nüfuz ediyor. Geniş aileler yerini çekirdek ailelere hatta tek ebeveynli ailelere bırakıyor. “İnsanların tek başlarına aile kurmayı seçmelerinde, sanayi sonrası toplumda insanın bireyselliğindeki artış ve ilişkilerin neredeyse bir monoda dönüşerek bireyin içe kapanması ve atomize olmasıdır.” Nazife Şişman’ının bu ifadesinden anlaşılacağı üzere ailenin tanımını bile değiştirecek denli önemli gelişmeler gözleniyor. Bu değişimin büyük bir nedeni de modernitenin paradigmasının kendilerini geleneğe ve dine karşıt olarak gerçekleştirmesi, insan akli ve nefsinin ön plana çıkmasının neticesinde teşekkül eden “bireyselleşme” dir.

Bireyselleşme beraberinde özgürlük kavramına batılı bir

anlam kazandırıp hayatımıza zuhur ettirmiştir. Özgürlük her kültürde aynı anlamı taşıyan bir kavram değildir. İslam, liberalist özgürlüğü reddeder, kendine ait özgürlüğü kendine ait araçlarla kendisi ihdas eder diyebiliriz. Prof. Dr. Kemal Sayar hocamız bu konu hakkında “bize yutturulduğunun aksine, bireyselleşme özgürleşme değildir. Daha çok tüketim bilinci ile kendilik bilincinin karışımıdır. Bireyselleşme ile standartlaşma eş zamanlı olarak gerçekleşir. İnsan evladı, tüketim alışkanlıkları birbirine türdeş, reklamcılığın manipülasyonuna açık, kolay güdülebilir bir sürüye dönüştürüyor ve daha çok mal edinebilme becerisi ona “özgürleşme” olarak takdim ediliyor.” demiştir.

Bireyselleşme, toplum içinde bencilliği ve herşeyden önde ben’in geldiğini aşılır. İslam da benlik, bencilik kavramları çok farklı yere sahiptir. Dramalı Ahmet Hamdi Efendi benliğin tanımını şöyle yapmıştır; benlik karanlık gecede kara taş üzerinde yürüyen kara karınca gibidir. Benliğin iki tezahürü kibir (aşıkâr benlik) ve ucub(gizli benlik) olarak adlandırılır. Hz. Resullullah’ın (s.a.v.) “*senin varlığın (benliğin) öyle bir günah ki diğer günahların hiç biriyle mukayese edilemez*” buyurduğu rivayet olunur. İslam’ın temel şiarı kendinden önce başkasını düşünmek olduğunu Rab-

bimiz (c.c) Kur’an-ı Kerim’de “*Daha önceden Medine’yi yurt edinip imanı kalplerine yerleştirenler, hicret edip kendilerine gelen Müminleri severler. Onlara verilen ganimet mallarından dolayı içlerinde hiçbir rahatsızlık hissetmezler. İhtiyaç içinde olsalar bile, onları kendilerine tercih ederler. Nefsinin cimriliğinden korunmuş kimseler, işle onlar, kurtuluşa erenlerdir.*” (Haşr, 59/9) bildirmiştir.

Günümüzde İslam kültür ve medeniyetinden uzaklaşmış bir aile tezahür etmektedir. Kapitalistik sistem içerisinde yuva kurmanın artık çok zorlaştığı ve kurulan yuvaların çok çabuk dağıldığı görülmektedir. Anne ve babaların yaşlılıklarını evlatlarının yanında değil de huzur evlerinde geçirdiği, çocukların artık bakıcıların elinde sevgiden mahrum büyüdüğü, gençlerin teknolojiyle beyinlerini uyuşturduğu ve ruhsal bunalımlarının yansımaları olarak intihara meylettığı bir toplumun içindeyiz. Bireyselleşmenin bir başka sonucu olarak büyük kentlerde ve dip dibe/üst üste evlerin içinde, dertleşip çocuğumuzu emanet edebileceğimiz komşularımız yok artık. Genciyle yaşlısıyla sözlü kültürümüzü görsel ve sosyal ağlarla değiştirdik. Oysa medeniyetimiz kulaktan beslendi hep. Dünyaya ilk geldiğimizde kulağımıza fısıldandı adımız. Artık ilk öğrendiğimiz

şey telefonlara tabletlere dokunmak, onların sunduklarına "bakmak" oldu, oysaki Peygamber Efendimiz(sav); "Çocuklarınıza ilk söz olarak 'La ilahe illallah'ı öğretiniz" demişti. Zamanın ehemmiyetini yitirdik. Velhasıl çok tahribata uğradık. Ama şunu unutmamalym ki İslam da yeise yer yoktur. Mevlana'mızın söylediği gibi; Dünle beraber gitti cancağızım, ne kadar söz varsa düne ait. Şimdi yeni şeyler söylemek lazım.

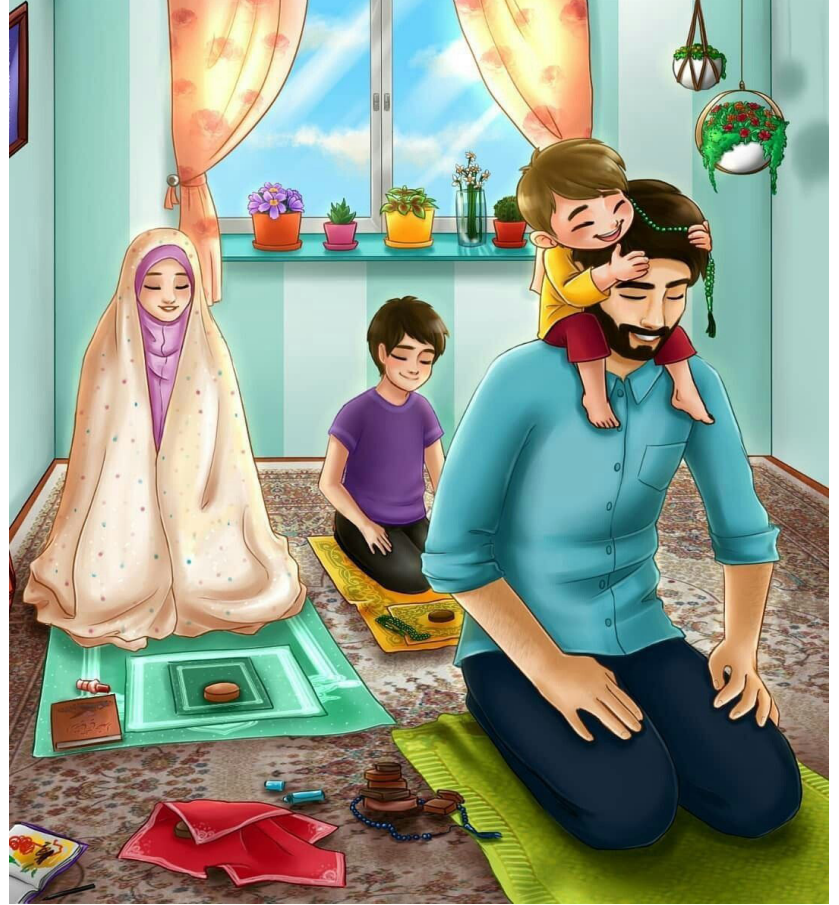
Evlerin yeniden ihyası için...

Kur'an'dan ve sünnetten uzaklaşmış sadece dünyevi bir hayatın yaşandığı hızın ve hazzın içinde çırpınan İslam toplumunun ihyası için önce kendimizi sonra ailemizi ve en yakın çevremizi İslam'ın sahip olduğu ruha döndürmeliyiz. Harekete geçebilmemiz için önce zihnimizde bir İslam medeniyeti tasavvur edebilmeli ve toplumun kökünden yani aileden anneden babadan ve kendimizden başlayıp yanlış giden gidişatımızı doğru yöne çevirmeliyiz.

-Bir evi yuva yapan ocağında tüten muhabbettir, sözlü kültürümüze dönmeliyiz. anneler çocukları ninnilerle büyütmeli, babalar peygamber efendimizi (s.a.v) anlatmalı, dedelerimiz duaları, ninelerimiz adabı öğretmeli çocuk-

larımıza. Komşularımız olmalı, derdiyle dertleneceğimiz, iki güzel kelimedeceğimiz. "Ben" değil "biz" olmayı yeniden öğreneceğiz.

ne bakmak yetmez. Bir ufuk gözlerimizi kamaştırabilmeli, insan olmanın anlamına dair bir soru bir ruhtan değerine misafir gidebilmeli, malayani olanın değil ruhu yukarılara

-Evlerimiz her moda göre yeniden düzenlenip tefriş edilen eşyaların olmamalı artık. İslami mahiyette, temiz, mütevazı ve gösterişten uzak odalar inşa etmeliyiz. Prof. Dr. Kemal Sayar hocamız, "Elekttronik aletleri, bizi dış dünyanın keşmekeşine açan ve ruhlarımızı her türlü istilaya hazır hale getiren ekranları kapatarak birbirimizin gözlerinin içine bakabilmeliyiz. Ama sadece gözlerimizin içi-

kanatlandırarak bir bilincin kanatlarına tutunarak hayatlarımızın ve ölümlerimizin başına olmadığına bilgisiy-le birbirimize uğramalıyız. Bu dünyada misafiriz evlerimizde ve bedenlerimizde misafiriz." diyerek hayatta ki anlam arayışımızın ilk cevabını evlerden aldığımızı ifade etmiştir.

-Evliliğin bize yansıttığı üzere sadece sanal aşk ve ro-

mantizmden oluşmadığı anlayıp, İslam'ın evliliğe atfettiği sorumluluk duygusunun bilincine varmalıyız. Evliliğin hem şükrü hem de sabrı beraberinde getirdiğini, peygamber sünneti olmasının yanında bir imtihan olduğunu da unutmamalı ve evlilik çağındaki gençlerimize bunları anlatmalıyız.

-Ümmetin anneleri sadece bedenleriyle değil ruhları ve akıllarıyla da çocuklarının yanında olmalı. Kariyerleri hiçbir

zaman anneliğin önüne geçmemeli, çocukları sevgisinden ve merhametinden mahrum bırakmamalıdır. Annelik en yüksek rütbedir.

-Babalar artık evlere geri dönmeli, mesailerini çocuklarına ve eşlerine harcamalıdır. Annenin şefkatine bıraktıkları otoritelerini yeniden geri almalı, Kur'an ve sünnetin otoritesinde hareket etmelidir.

-Ev gerçek mahiyetini tekrar kazanmalı, her türlü kuşku korku ve anlaşmazlığa karşı bir sığınak görevi görmeli aynı zamanda eğitim ve öğretim yuvası olarak ta kendisini göstermelidir. Ersin Gürdoğan hocamız , "Çocukların aile arasında, televizyon önünde ve okul içinde harcadıkları zamanları, büyüklüklerine göre sıralanırsa, ailenin önemi büyük bir açıklıkla gözler önüne serilir. Çocukların eğitiminde aile ilk, televizyon ikinci, okul üçüncü sırayı almaktadır. Toplumun temel taşı aileler, ne kadar hoşgörülü ve bilgili olursa, çocuklarda o kadar hoşgörülü ve bilgili olacaktır. Bugün sanıldığına tersine, çocuklar, okullarda değil, aile içinde kimliklerini kazanıyorlar." demiştir. Nitekim Peygamber Efendimiz (s.a.v) bir hadis-i şerifinde "Hiçbir baba çocuğuna güzel ahlaktan daha hayırlı bir miras bırakmamıştır." buyurmuştur. Çocuklarımızı dinimizin ilmi ve edebiyatla yetiştirmelidir.

Sevginin, muhabbetin, şefkatin, anlayışın hakim olduğu medeniyetimizin yeniden ihyası için besmeleyle işe koyulmalı ve gücümüzün yettiğince Rabbimizin rızalığını gözeterek yola koyulmalıyız. Yunus Emre'miz ne güzel demiş "gelin tanış olalım, işi kolay kılalım, sevelim sevelim, dünya kimseye kalmaz."

**En hayırlınız ailesine en çok faydası
olandır.**

SOSYAL MEDYA FARKINDALIĞIMIZ

MUSAB GÖKTAŞ

İnsan nasıl nefes almadan yaşayamazsa başka bir insanla konuşmadan, paylaşmadan, sevgi bağı kurmadan da yaşayamıyor. Bu ihtiyaç insan için öylesine derin ki, sosyal ilişkilerinde problem yaşayan insanlar ya doğrudan psikolojilerini bozuyor ya da bunun tetiklediği fiziki rahatsızlıklarını tedavi etmek için çare arıyor. Yeri geldiğinde aç kalmaya dayanabilen insan, sosyal problemlerine dayanamıyor. İçine kapanıyor, uyuyamıyor, günden güne eriyor ve hayatı çekilmez bir hal alıyor.

İnsanın bu zaafı, insanları iyi tanıyan ve bu açık noktadan faydalanma amacı güden bazıları için fırsat alanı haline geliyor. Teknolojik gelişmelerdeki mesafeleri kaldıran, iletişimi mümkün kılan ve bunlara erişimi ucuz ve kolay hale getiren gelişmeler, insanları "ürün" haline getirmek isteyenlere ön ayak oluyor. Makul olan gıda, eşya, hizmet vb. "ürünler"den para kazanmaya doymayanlar, insanları "ürün" haline getirip çok daha büyük paralar kazanma derdine düşüyor.

Dünya tarihinde şuana kadar

süregelen ticaret, alışveriş, para kazanma yöntemi fiziki ürünlerin ticareti üzerinden devam etmekte. Ancak bizi hep bir adım öteye götürdüğünü düşündüğümüz, bizim hareket alanımızı, özgürlüğümüzü genişlettiğini sandığımız teknoloji ile birlikte artık üzerine oyunlar oynanıp para kazanılan ürünler maalesef bizler olduk. Üzerinden para kazanılan bir ürün olan cep telefonunu düşünelim. Bunu pazarlayan firma, kendi tasarladığı "ürün"ü insanlara satabilmek için çarpıcı özelliklerini sıralıyor, tasarımını daha çekici hale

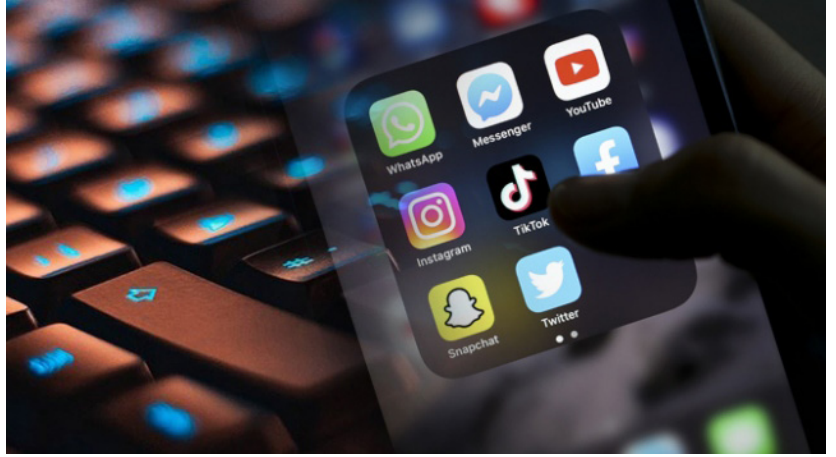
getiyor, rakiplerinde olmayan donanımlar ekliyor, bunun için reklam veriyor vb. Yani parçaları birleştirip fiziki bir cihaza dönüştürüp bunu insanların faydalanması/kullanması için onlara satıyor ve bundan para kazanmayı hedefliyor. Burada üzerine kafa yorulan, değişiklik yapılan, tasarlanan, satılması için çaba sarfedilen şey fiziki bir nesne oluyor.

Fiziki ürünleri geliştirmeye, pazarlamaya çalışan şirketlerin yanında, artık insanların davranışları, alışkanlıkları, istekleri üzerine çalışmalar yapıp buradan para kazanmaya çalışan şirketler doğdu. Bu şirketler diğer ürün satanlar gibi arka planda da kalmadı ve dünyanın en büyük şirketlerinin arasına dahil oldu (Bknz. Facebook). Burada insanların nasıl ürün haline getirildiklerini açıklamadan önce, bunun aracılığını yapan platformlardan bahsetmek gerekiyor.

İnternet üzerinden arkadaşlık fikri Facebook platformu aracılığı ile ilk kez ABD’de ortaya çıktı. Fiziki olarak insanlarla etkileşimi eksik olan ve iletişim için farklı bir yol arayan şirket sahibi, belki de sadece kendi sıkıntısını gidermeyi amaçlamıştı. Televizyon, gazete gibi tek taraflı iletişim sağlayan medya araçlarının aksine, bu platform çift taraflı bir etkileşim sağlıyordu. Kendini fiziki ortamda rahatça ifade edemeyen kişilerin, bilgisayar/telefon ekranı ile başbaşa kal-

dıklarında içlerini dökebildikleri, rahatça eleştirebildikleri ve bunlar karşısında beğeni toplayabildikleri bir ortam oluştu. İlk etapta üniversite gençliği tarafından kullanılan ve beklenenden çok daha fazla rağbet gören bu platformun kısa zamanda türevleri ve rakipleri arttı. Önemli miktarda insana ulaşmış olan ve beğeni toplayan bu platformlar, bir süre sonra kârlarına kâr katmak isteyenlerin dikkatini çekti ve

miz, gazete, televizyon ve radyoların temel para kazanma kaynakları reklamlardır. Firmalar kendi tanıtımlarını ne kadar çok kişiye duyurabilirlerse, buna aracılık yapan medya organına o kadar para vermeye hazırdır. İşte bu noktada genci yaşlısı herkesin içerisinde bulunduğu sosyal medya platformlarının buna çok daha iyi hizmet edeceğini farkedenerler, bu platformları para kazanma mekanları haline getirdiler.

bu platformlardan nasıl para kazanılabilir sorusunu doğurdu. Bu noktadan sonra sosyal medya olarak isimlendireceğimiz bu platformlara “sosyalleşme” amacı ile dahil olan bizler, patronların servetlerine servet katan birer nesne haline geldik.

Peki bizim abone olurken herhangi bir para ödemediğimiz, ya da kullanırken bizden para talep etmeyen bu platformlar nasıl dünyanın en büyük şirketlerinden biri olacak kadar çok para kazanıyor? Başlıca medya organları olarak bildiği-

Yani reklam vermek isteyenlere, “bakın eğer sizin reklamınızı şurada gösterirsek, televizyonda gösterildiğinden çok daha etkili olacak ve şu kadar kişiye ulaşacaksınız” diyerek firmaları bu platformlarda reklam vermeye ikna ettiler. Ama burada bir problem ortaya çıktı. İnsanlar sadece ihtiyaç duydukları kadar bu sitelere girip, bir kaç mesaj yazıp çıkarsa, reklamlar talep edilen kadar görüntülenemeyecekti. İşte burada en başından beri açıklamaya çalıştığımız insanların “ürün” haline getirme

faaliyeti devreye giriyor. Şirketler kendi fiziki ürünlerini değiştirmektense, bu sosyal ürünleri insanların çok daha fazla zaman harcayabileceği mekanlar haline getirmeye çalışıyorlar. İnternette aldığımız her nefesin bir yere kaydedildiğini düşünürsek, kullanıcıların internet profillerini takip ederek ne tür videolar izlediğini, neye ilgi duyduğunu, hangi insanları takip ettiğini, ne tür ürünlere ihtiyaç duyduğu vb. gibi tüm bilgileri arka planda kaydederek, siz farketmeden bunlarla ilgili olabilecek tüm bağlantıları sizin önünüze çıkarıyor. Her bir sayfayı kaydığımızda ya da yenilediğimizde ilgimizi çeken başka bir paylaşım ile karşılaşan bizler, normalde beş on dakikalık bir işimiz varken farkında olmadan saatleri bu uygulamalarda geçirmiş oluyoruz. Tabii sadece bununla sınırlı değil. İnsanların nefsinin okşayacak

ilave özellikler üzerine çalışan psikoloji laboratuvarlarından çıkan dahiyane fikirler de sürece dahil oluyor. Örneğin beğeni butonunu icadı tamamen bu çalışmalara dayanıyor. İnsanların beğenilme arzusu/duygusunun nasıl istismar edileceğini görmek istersek bu butonu inceleyebiliriz. Sırf sosyal ortamda daha fazla beğeni toplayabilmek adına şekilden şekile girenler, akla hayale gelmeyecek figürleri yapmaya çalışanlar, hatta tehlikeli pozlar vermeye çalışıp hayatlarını riske atanların sayısı azımsanmayacak kadar çok. Sonuç? Bizim için plansız geçirilen onlarca saat, her gün daha fazla bu platformlarda bulunma isteği, arka planda ihtiyaç duymadığımız ürünleri bile alma fikirleri, bozulan sosyal ilişkiler...

Buraya kadar anlatmaya çalıştığımız tabloyu şöyle bir

özetleyecek olursak, bu şirketler insanın sosyalleşme zaafından faydalanarak herkesin kolayca erişebileceği platformlar oluşturuyor. İnsanın sosyalleşme ihtiyacının giderildiği hissi veren (?) platformlarda, zamanın nasıl geçtiğini anlamadığı sürelerce kalması sağlanıyor ve bunun üzerinden kazanılan paralar bu şirketleri dünyanın en çok para kazanan şirketleri yapıyor. Tabii bu madolyonun bir yüzü.

Madolyonun diğer yüzünde ise, insaları kendi platformlarına bağımlı hale getirmeye çalışanların bu çabalarının karşılıklarını konuşmamız gerekiyor. Yani insanlar bu platformlarda, ihtiyaç duyduklarından çok daha fazla zaman harcadıklarında bunun ne tür etkileri oluyor. Aslında bunun etkilerini az çok etrafını gözlemleyen herkes kendine göre

söyleyebilecektir. Telefon elinden alınınca çığına dönen çocuklar, telefonsuz/bilgisayarsız yaşamayı düşünemeyen gençler, akşamları evde herkesin köşesine çekilip kendi sosyal platformuna gömüldüğü evler ve gittikçe bozulan "sosyal" ilişkiler...

Sürekli beğenilmeye çabalandığı için içerik üretmeye çalışan, kendi ilgi alanlarına dair paylaşımlar önüne çıktığı için aygıttan kopamayan, günlük hayattaki ilişkilerden ziyade internet ortamındaki kolay ilişkileri tercih eden bireyleri düşünürsek, bunların yaşamlarının çok büyük bir kısmını bu aygıtların başında geçirdiğini de rahatlıkla söyleyebiliriz. İş ortamında, ev veya arkadaş ortamında bile bu alışkanlıkların devam ettiğini görüyoruz. Yani insanların en büyük arkadaşı, onları bu platformlara bağlayan aygıtlar haline geliyor. Kendi aile bireyleri, arkadaşları veya diğer insanlar ile fiziki etkileşimi doğru orantılı olarak azalıyor. Peki sosyal platformlarda daha çok kişi ile etkileşimde bulunduğumuzu düşünsek bile, yüz yüze olmayan etkileşimler bizi sosyalleştiriyor mu? Ya da kendi kabuğumuza çekilip bireyselleşmemize engel oluyor mu?

Bunu biraz açmak için sosyal medyadaki profil örneklerinden yararlanabiliriz. Statista sitesinin yayınladığı bir raporda, tüm facebook profillerinin %16'sının tamamen sahte ol-

duğunu söylüyor. Diğer ağlara baktığımızda, kendi gerçek ismini kullanmayanların oranı dörtte birden fazla. Bu şekilde düşünürsek profillerin neredeyse yarısı zaten kişilerin kendi gerçek bilgilerini yansıtmıyor. Gençler özelinde örnek verirsek, profil resimlerinin çok büyük bir kısmının düzeltmelerle güzelleştirildiğini görüyoruz. Beğenilen özelliklerin ön plana çıkarıldığı ama diğerlerinin arka planda tutulduğu ve hiç bahsinin geçmediği profillerden bahsediyoruz. Gelmek istediğimiz nokta, sosyal medya üzerindeki profillerin çok az bir kısmının insanların günlük hayattaki kişiliklerini tamamen yansıttığı. Eğer biz günlük hayatımızdakinden farklı bir profil oluşturup, rahatça eleştirip, beğenilerde bulunup, vaktimizin bir çoğunu oluşturduğumuz bu profili canlandırma ile geçiriyorsak, gerçek hayattan kopup bireyselleşmiş olmuyor muyuz?

Maalesef ki artık gerçek dünyadaki fiziki ilişkilerden ziyade sosyal platformlardaki ilişkileri tercih ettiğimiz bir döneme girmiş bulunuyoruz. Yaşadığımız coğrafyada belki de bunun etkilerini yavaş yavaş görüyorken, Avrupa ve Amerika kıtalarında bu durumun ciddi birer problem haline geldiğini görmekteyiz. Dünya Sağlık Örgütü sosyal medya bağımlılığını bir hastalık olarak tanımlamaya hazırlanıyor. Araştırmalar sosyal medyayı evliliklerin bozulmasında bir

etken olarak zikrediyor. Gençlerin kendi odalarına çekilip ailevi ilişkilerini minimum düzeyde tutmasına sebep oluyor. Ve sosyal medya üzerinden yapılan linç, karalama, yalan haber benzeri paylaşımlar psikolojik rahatsızlıklara kapı aralıyor.

Özellikle evde daha çok vakit geçirmek zorunda kaldığımız pandemi sürecinde, sosyal medyada geçirilen süreler de paralel olarak artış gösterdi. Önceleri zorunlu olarak işte, okulda, toplantı ve buluşmalarda fiziki temas sağlayan kişiler, artık bunların yasaklanması/tercih edilmemesi sebebi ile yerini dolduracağına inandığı sosyal platformlara başvurdu. İlk etapta makul görünebilecek bu istek, yukarıda açıklamaya çalıştığımız sebeplerden dolayı bizi daha çok tuzağa çekti. Her girdiğimizde daha çok bulunmak istediğimiz ve bu şekilde birilerinin servetlerine servet kattığımız bu mecranın artık kontrollü şekilde kullanılması gerektiğini farketmemiz gerekiyor. Platform sahiplerinin bizim sosyal ilişkilerimizin gelişmesinden ziyade, para kazanmayı amaçladıklarını unutmamalıyız. Bizim harcadığımız her dakika, onların ceplerine giren para olmaya devam etmekte. Etkilerinin çok daha derin incelenmesi gereken, ancak buna burada gücümüzün yetmeyeceği "bu platformların" hakikatini anlamak ve bu bilinçle kullanmak dileği ile. Vesselam.

FITRATIN FELAKETİ VE YALNIZLIĞIN FITRATI

MUSAB ALTUNKAYNAK

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla...

Büyük buluşlar/icatlar, fikirler ve birçok tarihi meseleye yön veren kararlar, genelde bireysel olarak ve yalnızken alınır. Yalnızlık düşünmeye, düşünmek fikirlere, fikirler icraatlara ve icraatlar menfi veya müspet tüm durumlara gebelik eder. İnsan, dünyaya yalnız gönderildi. Yalnız başladı yaşamaya, yalnız düşündü, yalnız öğrendi, yalnız karar verdi ve yalnız yaptı. Şeytan, yalnız düşündü, yalnız kibire büründü ve yalnız isyan etti.

Allah, elçilerini yalnız görevlendirdi, elçiler yalnız başladı mücadelelerine...

Tüm bu yalnızlıkların temeli, aslında kalabalık bir düşünme evresinin dağdağasına dayanır. O düşünme evresinde cereyan eden fikir/düşünce seansları neticesinde, niyetlerin galebe çalma durumu, kişileri niyetlerin çarpışması esnasında galip gelen iki farklı yola iter: İyi ve kötü, menfi ve müspet veya hak ve batıl. Yönelebilecek sadece iki yol vardır. Keza bu yolların nihayetinin de, seçilen yolun du-

rumuna göre iki sonucu vardır. Bu süreç, yaratılış ile başladı ve yaratılışın yargılanacağı güne dek sürecektir. Çünkü bu süreci tetikleyen sebep ve sonuçlar ilahidir, düzenin sahibi (Allah c.c.), düzeni böyle nizam etmiştir, bugün içinde yaşadığımız düzen de, başlangıçtan bugüne dek yaşanan/yaşanmaya devam eden sürecin devamıdır. Hülasa bu, Sünnetullahtır. Düzen yaratılmış, irade yaratılmış, dünya yaratılmış, insan yaratılmış ve nihayet imtihan başlamıştır.

İlk insan ve başta İslam olmak üzere bir çok literatüre göre insanlığın atası sayılan Hz. Adem a.s. ile başladı ilk imtihan. Sonrasında onun zürriyetinden türeyen her birey, ayrı ayrı birer imtihan sahibi oldular. Her topluma, kendi devrinde yaşadıkları çerçevesinde hak yolu bulabilsin diye dönem dönem elçi/elçiler gönderilmiş, gönderilen bu elçiler de Allah'ı ve onun şeriatını anlatmaya ve yaşatmaya çalışmışlardır. Elbette gönderilen elçilerin hiçbiri, (teşbihte hata olmasın) tepeden inme bir topluma gönderilmemiştir. Hepsinin ayrı ayrı hazırlanış evreleri olmuş; kimi ailesiyle, kimi sağlığıyla imtihan edilmiş, tabiri caizse bir hazırlık aşamasından geçmişlerdir. Ama hepsinin tek amacı, yüce Rabb'imizin şeriatını yeryüzünde yaymak ve yaşatmaktır.

Bu kutsi şeriatın son önderi ve Allah'ın tüm elçilerinin serveri ise Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v.)'dir. Salt kendisi değil, O (s.a.v.) doğmadan evvel elçisi olduğu toplumda bir hazırlık ev-

resinden geçti. O doğdu, Kısra saraylarının 14 sütünü yıkıldı. O doğdu, Mecusilerin bin yıldır sönmeyen ateşi söndü. O doğdu, Sava Gölü kurudu. Yani ilahi düzen tekerrüre devam etti. Büyüdü Peygamber (s.a.v.), o büyüdükçe hazırlığı da büyüdü. Çünkü davası da, şeriatı da aynı ölçüde büyüktü. O, bu dava için seçilmişti. Yani düzenin işleyişi kaldığı yerden devam edecekti, etti de. Bir elçi seçildi ve işe koyuldu. Koyulduğu iş, bugün takribi iki milyar insanı -en azından kalben- ortak bir paydada buluşturmaktadır. Yine büyük bir dava, büyük bir olay doğdu, yine yalnız başına ama ilahi bir emirle yola çıkan bir elçi ile. Hz. Muhammed (s.a.v.) ile. Bu hazırlık evresi, O'na inziva ile ilham edilmişti. Nitekim ilk vahiy/ilk emir o inziva ile gelmişti.

İnziva, yalnızlığa muhtaçtı, insanlık ise hakka/adalete. Peygamber (s.a.v.)' de muhtaç olunan adaletin tesisi için seçilmişti. İnzivanın muhtaç olduğu yalnızlık, ilahi bir güç ile onunlaydı. Yılın belli bölümlerinde,

Mekke'nin kuzey doğusunda yer alan Cebel-i Nur'un tepesinde bulunan Hira mağarasında inzivaya çekilir, döneminin sahip olduğu fuhşiyattan kurtulma ve nefes alma talebiyle, ilahi arayış ve yakarışını gerçekleştirirdi. Bu doğrultuda kutlu Peygamberimiz'in neden bu mağarayı seçtiğinin sebepleri de önem arz etmektedir. Özellikle Hira Mağarası'nın bulunduğu tepeden Kabe'yi görebilmesi, şehre çok uzak olmaması gibi unsurlar da ayrı bir öneme sahiptir. Peygamber Efendimiz'den önce de Mekke'deki hanifler, Hirâ Dağı'nda zaman zaman inzivâya çekilirlerdi. Hazret-i Peygamber'in dedesi Abdülmuttalib de bunlardan biriydi. O, Allâh'ın varlığına, cezâ ve mükâfât yeri olarak âhiretin mevcûdiyetine inanmış, zaman zaman Hirâ Dağı'ndaki mağaraya çekilip kendini ibâdete vermişti. Ancak tabii ki burada esas konu bu unsurlar değildir. Peygamber'in bu münzeviyata duyduğu ihtiyaç, inziva süresince yalnız kalmasına rağmen toplumdan

tamamen kopuk olmaması, inziva esnasında tükenen temel ihtiyaçları için evine dönüp ihtiyaçlarını temin ettikten sonra tekrardan mağaraya dönmesi, inziva esnasında ziyaretçi kabul etmesi gibi durumlar, doğru bir inziva anlayışını ifade etmede irdelenebilecek en açıklayıcı kıstaslardır. O, yalnız kalabilmek için uzlete çekildiğinde bile toplumdan kopmamış, muhtaçlara yardımda bulunmuş, uzlette iken ziyaretine gelenlerle hasbihal etmiş, uzlet sürerken evini/ailesini ihmal etmemeye özen göstermiş, ihtiyaçlarını karşılamak üzere gerektiğinde şehre inmiş, yani kendi nefesine bile zulmetmeye çalışmış, kısacası ümmetine/toplumuna görevi gereği inzivanın/yalnızlığın da doğrusunu göstermiştir.

Yalnız kalmayı istemek, kabuğuna çekilmeye ihtiyaç duymak, fitrattandır. Lakin hayatın her aşamasında olduğu gibi fitrat da ancak doğru bir usul ile ayakta kalır. Her devrin fitrata muhalif masivası olmuştur. Günümüzde, yaradılışın fitratına zeval verebilecek araçlar belki de bugüne dek yaşanan tüm devirlerden daha fazladır. Özellikle iletişim araçlarının, teknolojinin yaygın ve yanlış kullanımı, bu bozulmaya fazlasıyla çanak tutmaktadır. İnsanlık, kendi fitratının yanı sıra, kendi çevresinin de ötesinde, dünyanın bir ucundaki başka toplumları da etkilemekte, hatta dejenere edebilmektedir. Fiziki bir müdahaleye maruz kalmadan bireyler, aileler ve hatta ülkeler yok olmanın eşliğine

sürülebilmektedir. Kimi zaman sosyal medya üzerinden spektakülf bir video kaydı, kimi zaman haber sitelerinde yayınlanan yalan bir haber, kimi zaman da televizyonda yayınlanmakta olan bir film veya dizi, varlığından dahi haberdar olmadığı bireylerin zihnine ve bilinç altına işleyebilmekte, onları yönlendirebilmektedir. Bu yönelişin müspet yönde ilerlemesi, bozulmamış bir fitratın ve o fitratı yaratanın tabii arzusuudur. Ancak hak ve batılın savaş halinde olduğu ve nifakın dünyevi güce daha fazla egemen olduğu dünyamızda bu arzuya ermek, hiç de kolay değildir. Zira arzuların talibi, sadece Allah değildir. O'na düşman olanların da kendi fani nizamlarını kurmak ve sürdürmek üzere ulaşmak istedikleri arzuları vardır. Hatta bu arzulara ulaşabilmek için, bir toplumu kendi düzenine tabi etmek gerekirse başka bir toplumu, belki birkaç nesli heba edebilecek kadar azitabilmeleri içten bile değildir. Fitratın temel gereksinimlerine zehir katmak, onların ustaca başarabildiği bir alandır. Bunun için gerekirse nesillerce işleyen/işletilen tezgahları vardır. İlmik ilmik fesat örgüsünü nakşederler. Öyle ki farkına varılmadığında veya geç kalındığında, zehirlenen organın hangisi olduğunu bile anlamak imkansız hale gelir.

İnsanın temel ve doğal gereksinimlerinden biri, tartışmasız yalnızlıktır. Düşünmek, dinlenmek, uyumak ya da ibadet etmek için yalnız kalmaya çabalamak, bu ihtiyacın tezahürüdür. Günümüzde dünya nizamı göz

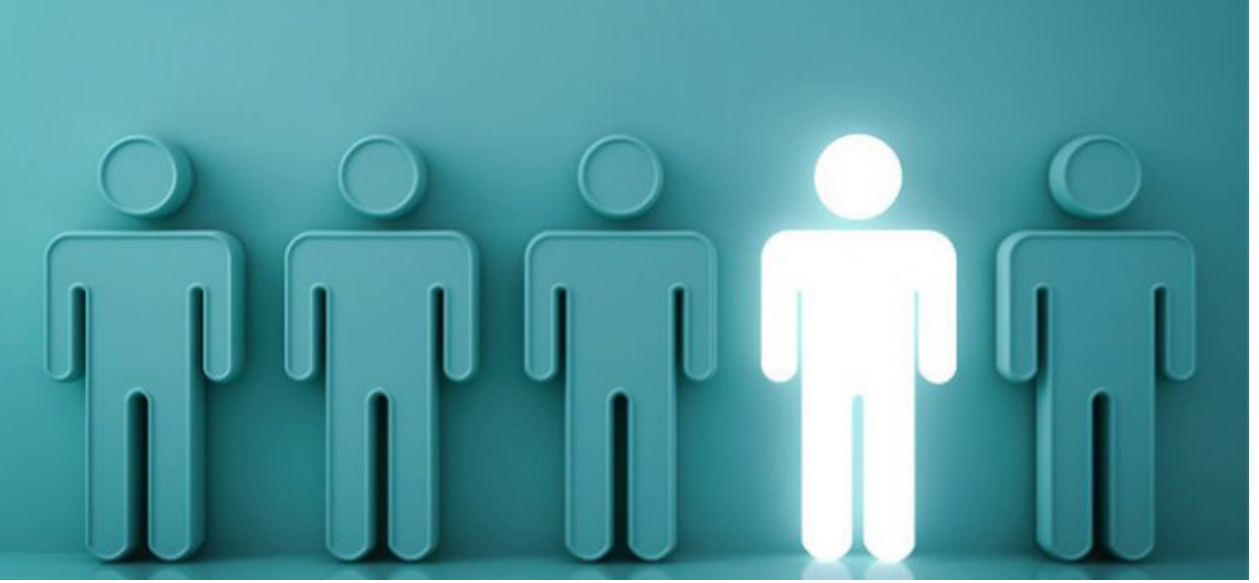
önüne alındığında, -büyük çoğunluğun- yalnızlığa çekildiği zamanların neticelerinin intiharlara, bunalımlara, cinayetlere, sapkınlıklara evrildiğini belki her gün haberlerde sayfa sayfa neşredildiğini görebilmekteyiz. Bu felaketlere, bireylerin bençilleşerek toplumdan ve aileden kopuşunu da rahatlıkla ekleyebiliriz. İlahi düzenin sendeletilmeye çalışıldığı her an, fitratın felaketine mahkumdur. Toplumları yönlendirmek için gönderilen elçiler, onların ihtiyaç duyduklarını olması gerektiği gibi karşılamalarını, konuşmanın, gülmenin, tepki koymanın, yemek yemenin, su içmenin, yürümenin, giyinmenin ve daha sayılamayacak sıradan veya özel binlerce eylemin ilahi iradenin hüküm verdiği fitrata uygun bir şekilde gerçekleştirebilmesini bizlere göstermişlerdir. Son elçi ve Peygamber Hz. Muhammed (s.a.v.) doğumundan vefatına dek, sünneti bizlere emanet olarak bırakmıştır. O'nun yalnızlığı, bizlere ilahi emir getirebilecek, ihtiyaç sahiplerine yardım edebilecek, misafiri ağırlayabilecek kadar kalabalıklarla doluydu. O yalnız kaldığında ümmeti için dertlenirdi, bizlerse yalnız kaldığımızda dünyalık dertlerimiz için efkarlanıyoruz.

Yalnızlığın fitratına dönmeliyiz. Risaletin inzivasına çekilmeliyiz. İlahi düzene sahip çıkmalıyız. Muhammedi sünnete tutunmalıyız. Ancak o zaman huzura erecektir fitrattan sapan tüm yalnızlıklarımız.

Dua ile...

BİREYSELLEŞME VE MÜSLÜMAN ŞAHSİYET

SENA GÜRLER

150 yıldan daha uzun bir süredir Türkiye’de devam edegelen batılılaşma-modernleşme-sekülerleşme süreci özellikle son 20 yılda, küreselleşmenin de etkisiyle ciddi bir hız kazandı. Bu dönüşüm sürecinin en belirgin sonuçlarından biri de “bireyselleşme” oldu.

Geçtiğimiz yüzyıl boyunca gerek siyasete, gerek eğitime ve daha birçok alana yapılan müdahalelerle Türkiye’de ve İslam dünyasında gerçekleştirilmeye çalışılan bu dönüşümün özellikle “küresel bir köye” dönüşen günümüz dünyasında, sosyal medyanın da etkisiyle hızla yayıldığına tanık oluyoruz.

Modern yaşam temel değerlerin yok olmasına yol açtı. Bireyselci anlayışın merkeze koyduğu “ene”, ötekini, kendi hırsları, tutkuları, istekleri uğruna görmezden geldi. Modern insanın bireyciliği, “biz” duygusunu hızla eritti.

Ortaçağın hakim Hıristiyan görüşüne tepki olarak gelişmiş olan bireyselcilik, bireyin, bireysel olanın toplumsal olandan önce geldiği düşüncesi ile ortaya çıktı. Batı toplumlarında da ahlaki bütünlüğü tehdit edici olduğu, “ben”ciliğin narsistik taşkınlıklara yol açtığı vs. üzerinden çeşitli düşünürlerce eleştirilerin odağı olan bireyselcilik, kişinin yaşadığı ortamı kenara bırakıp kendi dertlerine dön-

mesini, toplumsal işlerden/ sorumluluklardan elini eteğini çekmesi, yaşadığı toplumdaki diğer insanlardan zihinsel olarak uzaklaşmasını, yalnızca kendini ve çıkarını düşünmesinin gerekliliğini savundu.

“Nihayet komedi sona erdi, trajedi başlıyor. Dünya giderek daha sert, daha soğuk, daha kasvetli ve daha adaletsiz olacak. Barbar bir geleceğin kapısındaız” diyen Caraco ve “Nietzsche’nin son insanları da bu çöküşün vardığı son noktadadırlar. Acınacak rahatlıkları dışında yaşamdan hiçbir beklentileri kalmamıştır onların” diyen Taylor da aslında bireyselleşmenin toplumları içten içe çürüteceğini, amaçsızlığa sürükleyeceğini

ortaya koyuyorlardı.

Bireyciliğin ilerlemek için vazgeçilmez olduğunu vurgulayan modernizm, yarattığı yalnızlık duygusunun nerelere varacağından bu denli habersiz miydi acaba? Sosyal bir varlık olan insanın yalnızlaştırılması ile insan, işe yaramaz ve amaçsız hissetmeye başladı. Üstelik kişinin yalnızca kendini ve çıkarını düşünmesi, özgürlüğünü elde etme hali gibi anlaşılabilir ama aslında bu durum kişinin yalnızlaşmasına ve ardından sömürüye açık hale gelmesine yol açtı.

Bu husus, Kur'an'da "şuuh" kavramıyla da ifade edilmektedir. Sözlükte bencillik, pintilik, aç gözlülük anlamında kullanılan "şuuh", kişinin sadece ama sadece kendisini, kendi çıkarını; başkalarına zarar vermek pahasına göz etmesi şeklindeki bir mana taşımaktadır. Konuyla ilgili Kur'an-ı Kerim'de geçen söz konusu ayette şöyle buyrulur:

"Kendilerinden önce o yurdu (Medine'yi) vatan edinip iman gönüllerine yerleştirmiş olanlar ise, kendilerine hicret edenleri severler ve onlara verilen şeylerden dolayı da içlerinde bir ihtiyaç duymazlar. Kendi ihtiyaçları olsa bile kardeşlerini kendilerine tercih ederler. Kim nefsinin "cimri ve bencil tutkularından (şuuh)" korunursa kurtuluşa erenler işte onlardır." (Haşr. 9)

"Komşusu açken tok yatan bizden değildir" diyen bir peygamberin takipçisi olarak

bizler, ölüm anında bile kendinden başkasını düşünen, kardeşini kendisine tercih eden sahabilerin öğretilerini biliyoruz. Ensar-Muhacir kardeşliğinin tesisinde İslam'ın "isar/diğergamlık" öğretisinin bir neticesi olarak başarıya ulaşıldığını biliyoruz. Dolayısıyla İslam'ın öğretilerine göre bireycilik ya da "ben"cilik teoride kişinin kendi haklarını savunması şeklinde tanımlansa da pratikte sonuç vermeyen bir süreçtir. İslam toplumundan beklenen birbirlerinin hakkını gözetmeleri, birbirlerinin çıkarlarını kendi çıkar-

larının üzerinde tutmaları ve böylece haksızlığa uğramalarıdır.

İslam cemaat kültüründen beslenir. Kişinin irade kontrolünü elinden almayan, hakikatini yorumlanmasına fırsat veren, dayatmacı olmayan, kişinin düşünme ve üretme hürriyetini elinden almayan, istişarenin ön planda olduğu her topluluk bireyi besleyen ve topluma hizmet noktasında güçlendiren özelliğe sahiptir.

Tabi burada şöyle bir nokta var ki, kişinin iradesine yapı-

lan müdahaleye bir tepki olarak ortaya çıkan bireysellik, aslında bir yönden dinin yanlış anlaşılmasının bir neticesi olarak fitri arayışlarla ortaya çıkmış, ancak gerekli çözümü ortaya koyamamıştır. Bu noktada çözüm, modernizmin bireyi kutsallaştırarak şımartma projesine karşı, bireyin İslam'ın öngördüğü "şahsiyet" olma yolunda çaba ortaya koymasıdır. İslam bireyi "şahsiyet" olmaya davet eder. Bireyselleşme, kişiyi şımartılmış nefsin arzuları karşısında kolay lokma haline getirip tüketirken, İslam, Müslüman şahsiyeti farkındalığı ve bilinci açık, akledilebilir ama akli asla putlaştırmayan, üretken bir kimlikle inşa eder. Müslüman şahsiyet kalabalıklar içinde yalnız kalsa da hakkı ve adaleti ayakta tutan bir tavır sergiler.

Son olarak bir hususa daha dikkat çekmekte fayda var. Nasıl ki cemaatin maslahatı bireyin maslahatından önce geliyorsa, ümmetin maslahatı da tüm bunların üzerindedir. Müslümanlara düşen tüm bu akımlar karşısında kendi gruplarını, cemaatlerini, oluşumlarını değil ümmetin maslahatını gözettiler bir yaklaşım sergilemek, İslam'ın modellediği "şahsiyet" olma yolunda üzerlerine düşeni yerine getirmektir. Dinin yapı taşları olan bireylerin edilgen olmayan, akledilebilir ve üretebilen şahsiyetler olmaları dini tüketen değil aksine besleyen bir rol oynamaları için gerekliliktir.

KONFORMİZME DİREN VE HAREKETE GEÇ !

YAHYA ÖZBEK

Elimizdeki sermaye ile yeni bir işyeri açıp ticarete atılmayı düşünsek kendimizi çok dikkatli bir hesap kitabın içinde buluruz. Yine ticarete devam ederken aylık/yıllık verimlilik takibi yapıp kendimize yeni stratejiler belirleriz ki sermayeyi heder etmeden kıymetlendirelim. Yaşadığımız bu dünya hayatı da bir nevi ticaret alanıdır. Bitiş tarihini bilmediğimiz bu dünya hayatında en kıymetli sermayemiz zamandır. Bu manada vakti geliş güzel kullanmak ve boş geçirmek insanoğlunun en ciddi zaaflarından.

Günümüz pozitivizmi/kapitalizmi insanoğlunu bir takım konfor alanlarına hapsederek anlam dünyasından uzaklaştırmayı

ve kimliksiz/mekanik/robotik bir hal almasını hedeflemektedir. Hedeflenen toplum 'Bana dokunmayan bin yıl yaşasın' mantığı ile yalnız tüketim ve konformizme endekli bir hayat sürecektir. Buna mukabil insanoğlunun en önemli özelliği olan akletme ve başkaldırı yeteneği köreltilen ve mevcut statü-konun devamı sağlanabilecek.

Kendi mahallemize bir göz gezdirelim. Geçmişin mücadele erleri para ile, statü ile, mal-mülk ile buluşunca bunları kaybetmemek adına öncelik sıralarını nasıl kolayca değiştirebildiler? İşyeri-ev arasında mekik dokuyan, kendi çekirdek ailesinin konforundan taviz vermeyen bireyselleşmiş hayatlar nasıl nor-

mal karşılanır oldu? "Mü'minler birbirlerini sevmekte, birbirlerine acımakta ve birbirlerini korumakta bir vücuda benzerler. Vücudun bir uzvu hasta olduğu zaman, diğer uzuvlar da bu sebeple uykusuzluğa ve ateşli hastalığa tutulurlar." buyuran Rasulullah (sav)'ın izinde olduğumuz iddiası gerçekliğini koruyor mu? Belli kurumlar aracılığıyla zekat ve infak vermekle, insanoğlunu hiçleştirme projesi yürüten egemen sisteme ciddi bir karşıtlık ortaya koymadan, bedel ödemedi bu sorumluluktan nasıl kurtulabileceğiz?

Dünyalıklara verdiğimiz değer, büyüğü altına girdiğimiz konformizm bize ahireti o kadar unutturdu ki ölüm mevzu bahis

olduğunda korkudan dişlerimiz titrer hale geldi. İlkeleri birbiri ardına terk edip eğlence kültürüne teslim olmuşsak, hayatımız mevki/statü gibi putlar ile dolu ise tabii ki ölümü hatırlamak istemeyiz, tabii ki ölümden korkarız. Son pandemi sürecinde hayatımıza giren sağlık putu bu korkumuzu adeta ikiye katladı ve bireyselleşme/yalnızlaşma ciddi bir hız kazandı. *"Sağ kalmak için hayatı yaşanmaya değer kılan her şeyi gönüllü olarak feda ettik; sosyallik, topluluk, yakınlık"* diyor Byung Chul Han. Bu zorlu dönemde huzurevlerine terk ettiğimiz yaşlılarımız emin olun ki yalnızlık sebebiyle hastalıkları ilerliyor ve ölüyorlar. Covid-19 çok sonraki bir faktör olarak değerlendirilebilir. *"İmanı, sağ kalmaya feda ettiler"* diyor yine Koreli yazar. Çok yerinde bir tespit.

Konformizm, zaman içerisinde atalete ve tembelleşmemize neden oluyor. Mevcut tek düze yaşamlarını sürdürmekten başka derdi, tasası olmayanlar sorgulamıyor/sorgulayamıyor. Basit vicdani tepkiler dahi sosyal medyada 'like' atmaktan öteye geçemiyor. Mekanikleşmiş insanlar fitratlarının aksine harekete geçemiyor ve birbirlerinin kalbine dokunamıyor. Örneğin mevcut kısıtlama saatlerine o kadar rahat teslim olduk ki hafta sonları evlere kapanıp yatmamız şartmış gibi bir algı oluştu. Bu zorlu şartlarda nasıl bir çıkış yakalayabiliriz, nasıl çabalar ortaya koyabiliriz? Düşünmek durumunda değil miyiz? *"Biz hakikati inkar edenlerin sandığı gibi, göğü ve yeri ve ikisi arasındaki şeyleri bir amaç ve anlamdan yoksun yaratmadık. Vay hallerine [cehennem] ateşindeki*

o inkarcıların!" diye buyuruyor Rabbimiz Sad Suresi 27. ayette. O halde yeniden imanları tazelayıp bu konfor düşkünlüğünden ve tembellik hastalığından sıyrılmamız gerekmez mi?

Rasulullah (sav) "Yarıncılar, erteleyenler helâk oldu." buyurmuştur. Faydalı bir işe başlanacağı zaman şeytan "Daha çok vakit var, bugün dursun, yarın başlarım!" diye vesvese verir. Halbuki bugün dünün yarınıdır. Bugün ne yapılmıştır ki, yarın ne yapılınsın? Yarın bir hayaldir, ortada olmayandır. Gönül eğlendirme kabilinden işler nedeniyle maalesef önemli anlarımızı değerlendiremiyor, kendi kendimizi heba ediyoruz. Bir sorumluluğu ertelemek onun gereğine inanmamaktır. Bir görevi geciktirmek onu angarya olarak görmenin sonucudur. Mü'min'in

hakikatle ilgisi boş vakitlerin, tatil günlerinin ilgisi haline dönüşmüşse orada hakikat savsaklanıyor demektir.

Ömür sermayemizi tüketmeden, umudumuzu diri tutarak harekete geçmemiz gerekmektedir. Ahiretin hak ve dünya hayatının kısa süreli bir imtihan alanı olduğuna iman ediyorsak umudumuz daima diri kalmalıdır. Rabbimiz Yusuf Suresi 87. ayette "Şu bir gerçek ki, Allah'ın kuşatıcı ve kurtarıcı rahmetinden yalnızca kâfirler güruhu umut keser." buyuruyor. Dolayısıyla diyebiliriz ki umut imanın ikizidir. Zira mülk Allah'ındır, Allah (cc) nurunu tamamlayacaktır.

Hayal dünyamızı dünyadaki suni cennetler değil, ahiretteki hakiki cennet süslemelidir. Böyle olursa dünya hayatında sıklıkla karşılaşılan zorluklar, darlık ve musibetler bizi mücadeleden alıkoyamaz ve zafere olan umudumuzu yok edemez. Hz. İbrahim (as) 86 yaşında iman mücadelesini sürdürebilecek bir nesil için Rabbine yalvarabilmişti. Çünkü o iman ediyordu ve umudu hep diri idi. Rabbimiz de ona İsmail (as)'i müjdelemişti. Hakeza Yunus (as) suyun yüzlerce metre altında balığın karnında dahi olsa Rabbinden

umudunu kesmemişti.

Allah Rasulü (sav) de ömrünün sonuna kadar mücadelesinden bir an olsun geri durmamıştı. Ömrünün son demlerinde Bizans üzerine sefer emri verip, ordu komutanı olarak Usame b. Zeyd'i tayin etmişti. Fakat Usame b. Zeyd Rasulullah'ın durumu ağırlaşınca orduyu bir süre bekletmek, Rasulullah'ın durumu ile yakından alakadar olmak istemişti. Bunun için de annesi Ümmü Eymen'den kendisi için Allah Rasulü'nün huzuruna çıkıp izin almasını istemişti. Hz. Peygamber bu talebi kat'i suretle geri çevirmişti. Akabinde Hz. Peygamber'in duasını almak üzere yanına gelen Usame b. Zeyd çok sevdiği Hz. Muhammed (sav)'in durumunun ağırlaştığını görüp çok üzülür. Konuşmaya mecali olmayan Allah Rasulü eliyle işaret ederek Usame b. Zeyd'den acilen orduyu harekete geçirmesini ister. Ordu harekete geçmeden Rasulullah (sav) vefat etmişti. İşte bizler son ana kadar ashabının kendisi gibi gece-gündüz hareket halinde olmasını isteyen bir Peygamberin ümmetiyiz.

Konfor alanlarına hapsolmayıp yeryüzünde adaleti ikame

etmek üzere harekete geçtiğimiz müddetçe Rasulullah'ın ve ashabının mücadelesini anlayabileceğiz. İkamet ettiğimiz bölgelerde yaptığımız okumalar, katıldığımız dersler ya da kıldığımız namazlar bizi harekete geçirmiyor ise ortada ciddi bir yanlışlık var demektir. Yeryüzünün dört bir tarafında karşımıza çıkan sahabe mezarları nasıl bir hareketten bahsettiğimizin işaretleridir. 80 küsur yaşında İstanbul'a kadar gelip Bizans surları önünde vefat eden Ebu Eyyub El-Ensari bu anlamda önemli bir örnekliktir.

Hayata ahiret merkezli bakıp daima hareket halinde olmamız isteniyor. Bu bakış umudu daima diri tutup disiplinli ve bilinçli yaşamayı gerektiriyor. Çalışkan olmayı ve programlı yaşama alışkanlığını gerektiriyor. Özellikle uyku disiplini ve sosyal medya ile münasebetimizin kontrol altında tutulup, zamanın karşısında özne olmamız gerekiyor. Herkes için yeterli zaman hep vardır, yeter ki doğru kullanılabilirsin. İmtihan dünyasında son nefesimizi verene kadar mücadeleden, seferden geri kalmamak ümidi ve duası ile...

"Elbet her zorlukla beraber tarifsiz bir kolaylık vardır.

Evet; zorlukla beraber mutlaka tarife sığmaz bir kolaylık vardır.

Şu halde, bir zorluğu aştığında yılma, başka bir işe giriş!

Ve (yüzünü) yalnız Rabbine dön; artık hep O'na meyilet!"

[İnşirah Suresi; 5-8]

HEP BEN VAR BENDEN İÇERİ

ZEYNEP ŞANLI

"Kendin ol."

"Kendini sev."

"Kendine güven."

"Kendin için yap."

"Kendinle gurur duy."

"Kendinden ödün verme."

...

Pahada ağır, değerde hafif olan bu ifadelerin son zamanların en çok satan cümleleri olduğu bir dünyadayız. Üstelik kimsenin pazarlamasına bile gerek kalmadan yok satıyor bu sözler. "İyi malın pazarlamaya ihtiyacı yoktur" önermesine karşı tez olarak, "yeterince güzel renkle-

re boyanmış kötü malın da pazarlamaya ihtiyacı yoktur" dersek, yanılmış sayılmayız. Kötü mal, kendinden çok "kendinci" olmaksızın, göz alıcı boyasına da "bireye değer vermek" diyorlar. Kötü mal, etrafını yok sayarak yalnızca kendi istediği gibi bir birey olmaksızın, gökkuşağından renkler çalan boyasına da "kalbinin sesini dinle" diyorlar. Malı da, boyasını da reddettiğinizde, buna hiç alınmıyorlar çünkü hiçbir zaman alıcısını yitirmeyecek sözler bunlar; siz değilseniz de bir başkası. Size alınmazlar ama size acırlar, sizin için çok üzürlüdürler. Siz yaşadığı toplumun sınırları içinde sıkışıp

kalmış, özgürlüğe uzaktan bile bakamayanlarınsınızdır çünkü. Çünkü siz, kendi kişiliğini şekillendirmek için sosyal çevresine, dininin dogmatik buyurularına muhtaç olanlar -kısacası birey olamayanlar-, toplumun yalnızca bir üyesisinizdir. Ah, ne kadar da yazıktır size...

Fakat "kendincilik" ürününü satın almak isterseniz, tarifenize ek birçok fırsattan faydalanabilirsiniz; paket üründür çünkü bu. Götürüleri, getirilerinde(!) mündemiç olduğu için zarar ettiğinizi hiç hissettirmeyecek şekilde, son teknolojiyle üretilmiştir. Önce, reklamlarla ilan edemeyeceğiniz iyilikle-

ri yapma hevesinizi alır sizden; Twitter'da paylaştığınızda viral olmayacaksa ne anlamı vardır bu iyiliğin artık canım? İbrahim Paşalı'nın bahsettiği, "gizlice iyilik yapmanın yerini sponsorluğun aldığı dünya"da bireysellik unvanı kazanmanızı küçük iyilik reklamlarınızla kutlar olursunuz. Siz o dünyada, Ali Ayçıl'ın işaret ettiği, "artık eksiklikleri tamir eden bir gönül adamı değil, tamir ettiklerini anlatan bir tüccar" oluvermişsinizdir. Bu cümleyi olduğu gibi kopyalayıp (daha teknolojik tabirle ctrl+c yapıp), o dünyanın bilim insanlarına, siyasetçilerine, eğitimcilerine ve günlük hayatın aklınıza gelebilecek her alanına yapıştırırsanız hiç sırtmaz. Banka hesabınıza katkıda bulunacaksa, ameliyatta ihtiyacı olmayan bir hastayı yine de ameliyat etmemek için bir sebep var mıdır? Tahtınız altından olacaksa, halkınızın hakkını teslim etmek için neden uğraşsınız? Maaşınız her ayın on beşinde tastamam yatıyorsa, öğrencinizin psikolojik buhranlarıyla ilgilenmek füzuli değil midir? Her şeyin kendinizle başlayıp kendinizle bittiğini

varsaydığınız, bireysel konforunuzu arttırmanın yollarını aradığınız bu dünyada, bir de sizin dışınızdakilerin sorumluluğunu üstlenmenin ne anlamı vardır?

Kendinizi yeterince kandırabiliyorsanız, yeterince iç konforunuzu arttırıp dışınızı tahrip ettiyseniz, şimdi dışarı doğru bir adım atıp kendinize ve her şeye karşıdan bakarak başka sorular sorun: Bir başkasının mutluluğuna sebep olmanın verdiği tatmin hissiyle tanışmısınız? Nefsinize ağır gelen bir şeyi, her şeyin (evet, bireylerin de, hayır, bireyselliğin değil) Rabbi için yapmış olmanın vicdanî rahatlığını tadabildiniz mi? Cebinizdeki son parayla aç bir mideyi doyurmanın, üzerinizin pislenmesine aldırmandan başını okşadığınız kedinin verdiği huzura, kendinizden daha çok ihtiyacınız olduğunu hiç görmediniz mi? Hiçbir çıkarınız olmadığı halde, bir insanın sevinçine sevinmenin hala mümkün olmadığını mı sanıyorsunuz? Yoksa siz, bu bireyselleşmecilik oyununun, zengininin ormandaki villasında, adını bile duymadığınız markalarla kendisini doyur-

duğunu sanmasından, zaten yalnız olan fakirin de daha fazla yalnızlaşmasından daha ileri gidemediğini hala anlamadınız mı? Kendin dışındaki dünyayı gözetmenin, hayatını kendin yaşayamadan başkaları uğruna feda etmek demek olmadığını göremiyor musunuz? Kendiniz için yaşamazsanız kim için, ne için yaşayacaksınız sorusunun cevabı hala çok mu uzak? Hala hep siz mi var sizden içeri?

O halde, okumaya başlarken indiğiniz kendincilik merdivenini şimdi de çıkın ama bu sefer bir takım sorularla:

"Kendinden ödün verme." – Ödün verilemeyecek değerlerin var mı?

"Kendinle gurur duy." – Neyle gurur duyulmalıdır?

"Kendin için yap." – Neyi, nereye kadar?

"Kendine güven." – Güvenilir misin?

"Kendini sev." – Neden ve nasıl?

"Kendin ol." – Sen kimsin?

Son olarak, kendine iyi değil, iyice bak.

MUHAFAZAKAR VURDUMDUYMAZLAR VE LIBERAL ELİTİSTLER

MUSA DUMAN

Türkiye'deki mevcut siyasi arena baş döndürücü değişim ve gelişmelere tanıklık ediyor. Ak Parti hükümetinin 15 senelik sürekli yükselişinin ardından gerileme kaydettiği son 1,5 senelik süreç Müslüman mahallede çok keskin bir ayrışmayı da beraberinde getiriyor.

Müslüman zihinlerin hercümerç yaşadığı bu vasatta iki ana damar ortaya çıkıyor. Muhafazakar vurdumduymazlar olarak niteleyeceğimiz ilki, iktidarın verdiği nimetlerden ne pahasına olursa olsun vazgeçmek istemiyor. Güç sarhoşluğuyla malul olan bu kesim, hükümetin politikalarını eleştiremez bularak doğruya doğru, yanlışla yanlış deme istidadını gösteremiyor. Hükümetin politikalarına paralel biçimde milliyetçi-mezhepçi siyasal konumlanmaları mübah görerek, hak ve adalet eksenli asil duruşu elinin tersiyle itiyor.

İslam, özünde hakkın ve adaletin şahitliğini barındırırken; muhafazakar vurdumduymazlar İslam'ın savunuculuğunu salt olarak LGBT, alkol, zina, domuz eti karşıtlığı gibi başlıklarda topluyor. LGBT'nin yaydığı fesada karşı haklı olarak ayağa kalkan muhafazakarımız, sırf dünya görüşü nedeniyle ekmeğinden olan, bir muhalif tweet atmaktan dahi korkan insanımızın hakkını savunmaya gelince sessizliğe gömülüyor.

Muhafazakar vurdumduymazlarda hal böyle iken, onların tam karşısına ise liberal elitistler dikiliyor. Ak Parti hükümetinin bilhassa adalete ilişkin konularda verdiği başarısız imtihanı gerekçe göstererek liberal solla dirsek teması kuran liberal elitistler, toplumsal ahlaki yolsuzluk/adaletsizlik/hukuksuzluk ölçütleriyle sınırlandırıyor. Bu kesim, LGBT/zina/İstanbul Sözleşmesi gibi nesil emniyetini tehdit eden konuları dikkate almak bir yana, bunlarla ilgilenenleri elitist bir dille alaya alıyor. Öyle ki, İstanbul Sözleşmesi'nin finansörlerinin dünya kapitalizminin ağababaları olmasını tartışma konusu bile yapmaktan istemiyorlar.

Müslüman mahallenin liberal elitistlerinde görülen en önemli maraz, ajandalarının başına

hakkın ve adaletin şahitliğini değil, hükümet karşıtlığını koyuyor olmaları. Liberal elitistler, hükümete muhalefet etmek pahasına kimlerle aynı fotoğrafa girdiğine asla bakmıyor. Söylem birlikteliği yaptıkları liberal sola 'İslam adalet dinidir' vurgusuyla tebliğ yapmak yerine, kendilerini her geçen gün sol jargona angaje ederek 'Biz de sizdeniz' mesajı veriyorlar. Müslüman mahalleden umudunu kesen bu kesim, yeniden sahih bir İslam modeli ve temsiliyeti oluşturma zahmetine katlanamadığından kolayca kaçmayı, liberal sol platformlarda sahne almayı, HDP kürsülerinde nutuk atmayı tercih ediyor.

İKİSİNDEN BİRİNİ SEÇİN!

Maalesef, gelinen noktada bir tercih yapmak durumunda kalıyorsunuz. Ya adaletsizliklere parmak basacak, 7/24 müzmin muhalif modunda ortalığı kırıp geçireceksiniz; ya da LGBT vb. konulara eğilip hükümetin bütün politikalarına şakşakçılık yapacaksınız! Bize dayatılan bugünkü tablonun özeti budur.

Halbuki bir Müslüman için, aynı anda Kürt meselesine, emek meselesine, KHK meselesine, LGBT gibi meselelere dikkat kesilmek, bu bağlamda duyar-

lılık oluşturmak mümkün olabilmeli. Zira; Kürt meselesi, emek meselesi, KHK meselesi hak ve adaletin tahakkuku anlamında ne kadar önemli ise; LGBT gibi toplumumuzu prangalara vuran, Allah'ın kevnî ayetlerine savaş açan seküler putperestliklere/aşırılıklara karşı önlem almak da bir o kadar önemlidir. Unutmayalım ki; kapitalizm sadece ekonomik ve siyasal bir sömürü aracı değildir, bunların önkoşulu amaçsız hayatlara sürüklenmiş hedonist insan yığınları meydana getirmektedir.

Şunun altını net olarak çizmemiz gerekir: Kimsenin İslam'ın, fesadın her türlüyle mücadele eden muhteşem bütünlüğünü bozma hakkı ve yetkisi yoktur. Hiçbir sabitesi olmayan, çıkarlar ve duygusal karşıtlıklar üzerine inşa edilen yaklaşımlar, mazlumlar/gelecek nesillere ümit olmaktan fazlasıyla uzaktır.

Türkiye Müslümanlarının acilen İslam'ın bu muhteşem bütünlüğünü savunan ve pratize eden yaklaşımlara, eksenlere ihtiyacı vardır. Bunu yaparken, en başta Müslüman'a yakışan bir üslubun kuşanılması, hakkın hatrının her zaman ve zeminde üstün tutulması şarttır.

MÜCADELE VAROLDUKÇA...

ABDÜLKADIR AVCI

Pandemi ile yoğun bir mücadelenin süregeldiği şu günlerde Müslüman bir birey olarak bazı sorumluluklarımızı yine ve yeniden hatırlama ve dahi hatırlatma ihtiyacı duyuyoruz. Bu vesile ile Rabbim bizlere doğru anlamayı ve anlaşılmayı nasip ve müyesser eylesin.

Pandemi süreci ile beraber artan bireyselleşmenin de etkisiyle Müslümanlar arasında umutsuzluk ve yeis halinin nevhur ettiğini gözlemliyoruz. Öyle ki iflas edip kepenkleri indiren bir esnafın halini andırır gibiyiz. Bir taraftan dünyanın birçok bölgesinde Müslümanlara yönelik zulüm ve baskı artarken, diğer yandan da bir eli yağ da bir eli bal da olan biz Müslümanlar sıcak odalarımızda otururken İslami faaliyetlerin başarısızlığından dem vurarak yalnızlaşma yolunu tercih ediyoruz. Eyvallah, lakin yalnızlaşırken de soralım kendimize, İslami mücadele çağlar boyu yol alırken diken-siz kolay yollardan mı geçti?

Rasullullah (aleyhisselam) risalet mesajını ulaştırmak için vardığı Taif'te taşlanırken, bilmiyorlardı bilselerdi yapmazlardı derken, Rasul'ü kendine rehber edinen biz Müslümanlar bizden bir şey olmaz diyerek yes'e düşüyoruz. Ya Allah Rasulü taşlandı da durdu mu, yolundan vaz mı geçti. Elbette ki hayır, müşrikler Hz. Peygamber'e boykot uyguladı o durmadı, namaz kılarken onun sırtına deve işkembesi bıraktılar ve yine bir an olsun durmadı. Daha nice badireler karşısında mücadelesinden bir adım geri atmayan Allah Rasulü ve dava arkadaşlarının hayatı bize ışık tutarken bize ne oluyorda ayaklarımızın üzerinde geri dönüyoruz. Hani bizler seferle sorumlu olanlardık, hani zafer Allah'ındır diyerek yolumuzu sürdürecektik.

Kıymetli ozanımız Neşet Ertaş'ında dediği gibi "Aşkına koşan yorulmaz" Ne de güzel söylemiş büyük usta. Biz bu yola yorulup kenara çekilmek

için değil, aksine son nefesi-mize kadar mücadele ahdi ile çıktık değil mi?

Öyleyse Allah'ın bize yüklediği sorumluluğun farkındalığı içerisinde yine O'nun rızası namına yolumuza devam etmeliyiz. Etmeliyiz ki, mahşer günü Allah'ın karşında verebilecek bir hesabımız olsun. Aksi halde Allah muhafaza eylesin hesabımızda akıbetimizde çetin olur. Bu sebepten mütevellit yeniden bismillah şiarını kuşanıp üzerimizde umutsuzluk toprağını atarak yolumuza devam etmeyi en başta kendi bir nasihat olarak veriyorum.

Allah Azze ve Celle'nin Ahzab Suresi'nde bizlere buyurduğu gibi "Biz emaneti göklere, yerküreye ve dağlara teklif ettik, ama onlar bunu yüklenmek istemediler, ondan korktular ve onu insan yükledi. Kuşkusuz insan çok zalim, çok bilgisizdir.

Böyle yaptı ki Allah, münafık erkekleri ve münafık kadınları, müşrik erkekleri ve müşrik kadınları cezalandırsın, mümin erkeklerin ve mümin kadınların da tövbelerini kabul buyursun. Allah çok bağışlayıcı, ziyadesiyle esirgeyicidir."

Allah bizleri bir ömrü mücadele şuuruyla yürüyenlerden, her günü onun rızası için çabalayan kullarından kılsın. Amin

EYLEMLERİMİZ BİZE NE SÖYLER?

OZAN HAYRİ SOYER

Eylemlerimiz, biz insanlar için defineye malik viraneler gibidirler. Dışarıdan bakıldığında karman-çorman, anlamsız görünürler. Ancak ne demiş büyükler: Harabat ehlini hor görme! Hor bir gözle bakılmazsa, eylemlerimiz de bizim için hazineler barındırmaktadır.

Peki nedir bu hazine?

Eylemler aracılığıyla insan, kendisini ele verir, içinde olanı dışa çıkarır. Ele vermek ile neyi kastediyoruz? Elbette insan, konuşarak da kendisini ifade eder. Ancak konuşmalar

ile eylemler tutarsız olabilir. Bu durumda kişinin eylemi, asıl niyetini ortaya koyar, yani ele verir! Ayinesi iştir kişinin lafına bakılmaz sözü de bu duruma işaret eder olsa gerek. O hâlde eylemlerimiz, bizim asıl niyetimizi ele verir, açığa çıkarır. İşte hazine de burada yatmaktadır. Bu hazine, insanın fiilleri aracılığıyla kendi niyetlerini tanıma imkânına erişmesidir.

Kendini Tanımak

İnsanlar, genel olarak başkalarını tanımak, başkalarının eylemlerini araştırmak ve yar-

gılamak ile ilgilenirler. Oysa ki bir insan için ilk yapılması gereken kendisini tanımak, araştırmak ve yargılamaktır. Bu eylem, insanın başkalarını tanıma ve yargılaması için de olmazsa olmaz zemindir. Yani, bir kimse kendini tanımiyorsa, o kimsenin başkalarını tanıması da mümkün değildir.

İnsanın kendisini tanıması için en muhkem yol, kendi eylemlerini gözlemlemesidir. Çünkü dediğimiz gibi eylem, insanın içinde olanı dışa çıkarır. Bu sebeple, eylemlerimizi gözlersek bir yönüyle içte olanı da yakalamış oluruz. İçte olana

dair kendi kendimize yakaladığımız bu bilgi, bizim için "kesin bilgi" hüviyetinde olacaktır. Zira insan yapıp-ettiği fiiler üzerinde bilinç sahibidir. Bir başkası bizim niyetlerimizi, bizim gibi bilemez. Ancak biz niyetlerimizi hem dışarıdan, yani eylemlerimiz aracılığıyla, aynı zamanda hem içeriden, niyetlerimiz üzerindeki bilinçlilik ile bilebiliriz. Böylelikle elde ettiğimiz bilgi, oldukça ikna edici olur.

Bu çerçevede eylemler, aynı zamanda inşâ bir özellik de kazanmaktadırlar. Şöyle ki: Kendisini eylemleri vasıtasıyla tanıyan insan, eylemlerini düzeltme ve istediği

şekilde inşâ etme imkanını elde eder. Ancak eylemlerini gözlemlemeyen, onlara dikkat etmeyen biri, bunları düzeltme imkanından yoksun kaldığı gibi aynı zamanda niyetleriyle ilgili bilgisi de eksik kalır. Amellerin niyetlere göre olduğuna inanan bir insanın, kendisini böyle bir imkandan mahrum bırakması son derece talihsiz bir durumdur.

Bu arka plânda toplumun her kesimi, özellikle de Müslümanlar bir kritik yapmak zorundadır. Eylemlerimiz ile sözlerimiz arasındaki çelişkileri, tutarsızlıkları gidermek zorundayız. Bu konuda özellikle de âlimler, entelek-

tüeller öncülük etmelidirler. Sözlerimizi eylemlerimize göre mi revize edeceğiz yoksa eylemlerimizi sözlerimize göre mi revize edeceğiz konusu, bu yazıda ele alınamayacak kadar derin ve tartışmalı bir konudur. Ancak örnek olarak, Müslümanların adalet söylemlerinin eylemlerinde zahir olmama sorununu masaya yatırabiliriz. Bu noktada eylemlerimizi, sözlerimize benzetmemiz gerektiği açıktır. Bazı durumlarda da eylemlerimiz doğru sözlerimiz yanlış olabilir. Bu noktada da pratiğin, eylemde ortaya çıkan imkânları kullanarak sözlerimizi tashih etmemiz gerekir.

SOSYAL MEDYADA BİREY OLMAK

ZEYNEP SENA DİNÇER

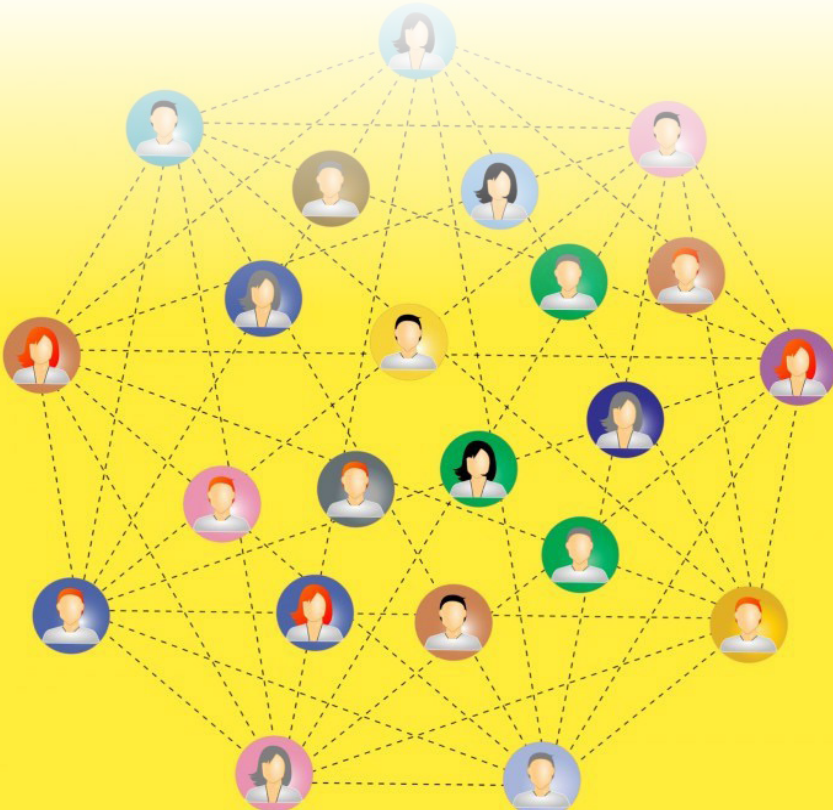
Zor bir süreçten geçtik ve hala geçmekteyiz. Pandemi sürecinin elbette ki birçok zararları oldu sosyal ve bireysel hayatlarımıza. Bazı küçük görülen hislerin ise ne kadar değerli olduğunu da hatırlattı bizlere. Kimi inandı kimi inanmadı ama sonuç itibarıyla tüm dünyada darbe etkisi yarattı.

Evlere kapanmak zorunda kalmanın da etkisiyle daha da çok bireyselleştik ve sosyalleşmeyi sosyal medyada arar hale geldik. Aslında sosyal medya her zaman hayatımızın ortasında yer aldı. Bununla ilgili birçok kısa film, belgesel, makale yazılmış olsa da sorunu çözmeye yetmedi. Bizler öyle bir kuyunun içine girdik ki

çıkarmak isterken daha çok dibeye indik.

Peki ya nedir bu sosyal medya? Neden bu kadar hayatımızın içinde? Belki zaman zaman sizlerde teknoloji ve sosyal hesaplardan uzaklaşma ve arınma detoksları denemişsinizdir. Ama sonucunda yine döndüğümüz yer orası olmuştur. Doğru kullanıldığı zaman aslında kitlelere ulaşarak güzel işlerinde yapılabildiği bir mecradır burası fakat aynı zamanda özellikle daha duyu gelişimi gelişmemiş, kendini bulmamış gençleri olumsuz yönlere sevk eden hatta bundan anlamsız para kazandırarak sektör haline gelen bir oluşumdur sosyal medya.

Günümüzde youtuber olmak bir meslek haline gelmiş, fenomenlik ulaşılamaz ve dehaca görülen bir unvan olarak görülmeye başlanmıştır. Hatta her sene unfluencer ödülleri verilmiş bunun için oylamalar yapılmıştır. Unfluencer yani Türkçesi "etkilemek" olan bu unvan son yıllarda sosyal medyada fenomenleşen insanların çoğalması ve bu kişileri takip edenlerin aslında kişisel hayatlarında aldıkları kararlar üzerinde büyük etkileri olmasıyla gelişmiş bir tabiri caizse meslektir. İnsanların gerçekten de etkilenmesi hedeflenmiştir. Bu çok büyük bir ironidir çünkü sosyal medyanın hayatımızı nasıl etkile-

diğini konuşurken aslında bir yandan bunu meslek haline getirdiğimizde aşık. Hal böyle olunca yeni neslin özendiği ulaşmak için türlü türlü işlere giriştiği gerçeğiyle karşı karşıya kalıyoruz. Kısa videolar, anlamsız danslar, sunumlar ve niceleri...

Hootsuite ve we Are social ortaklığı ile yayınlanmış olan verilere göre bu yıl sosyal medya kullanımı, internet, e-ticaret ve video oyunlarında büyük bir artış görülmektedir. Dünya çapında 4.66 milyar insan internet kullanıyor ve geçtiğimiz yıl bu rakam %7.3 artış göstermiştir. Aynı zamanda aktif sosyal medya kullanıcısı dünya çapında 4.20 milyon ve bu yıl bu rakam %13'ün üzerinde bir artış gösterdi. 2020 yılında 1.3 milyondan fazla insan sosyal medyaya dahil oldu. Bu verilerle birlikte sosyal medya da ne kadar zaman harcadığımızda bir o kadar önem arz etmektedir. Ortalama bir sosyal medya kullanıcısı günün 2 buçuk saatini neredeyse sosyal medyada geçiriyor. Bu demek oluyor ki haftanın bir günü tamamıyla sosyal medyada harcanıyor.

Bu bilgiler doğrultusunda iletişim nedir? Nasıl olmalıdır? gibi sorular da akla gelmektedir. İletişim teorisinin dört ana temeli vardır:

1-Otoriter teori: Bir kişinin bütün olarak potansiyelini ancak toplum içindeki bir birey olarak ortaya çıkarabileceği gerçeğidir.

2-Kollektif teori: Bu teoriye

göre kapitalist düzende üst sınıf, iletişim araçlarını elinde tutar ve alt sınıf iletişim araçlarına sahip olamadığı için tam anlamıyla özgürlük sağlanamaz. Çalışan sınıf bu sürece dahil olabilirse, kapitalist düzenin baskısından kurtulur ve özgürce fikirlerini söyleyebilir.

3-Sosyal sorumluluk teorisi: Bireylerin hem siyasal, hem iktisadi, hem kamuoyusal olarak kendini yönetmesi için aydınlatır. Yönetime karşı bireyin haklarını korur. Aynı zamanda eğlenmeyi sağlar. Birey ve kurumların kendi kendilerine yeterli olmaları için ortam hazırlar.

4-Liberal teori: Birey akıllı bir varlıktır. Ve aklını kullanarak kendisinin ve toplumun yararına kararlar alır. Aynı zamanda kendi çıkarını sağlayarak toplumunda çıkarını sağlar. Ve medeniyetlerin gelişmesini sağlar.

İletişimin bu tanımıyla birlikte genel bir sorun olarak da söyleyebileceğimiz bir diğer teori olan suskunluk sarmalına da değinmek istiyorum. Suskunluk sarmalı Alman siyaset bilimcisi olan Elisabeth noelle tarafından geliştirilmiş bir kitle iletişim teorisidir. Bu teoriye göre toplumun öngördüğü gerçekler karşısında kişi kendi düşüncesini rahatça ifade edememektedir. Buna sebep olan en büyük engel ise dışlanma korkusudur. Bu teori kendi içinde dört ana başlığa ayrılır:

1-Görüşlerinin kabul görme-yeceğini öngördüğü halde

kaybedecek birşeyleri olmadığını düşünerek fikirlerini söyleyen ve bu söylemleriyle birlikte azınlık içinde kalacağı farkında olan yine de görüşlerini ortaya koymaktan geri durmayan kişiler veya gruplar.

2-Kitlesel ölçekte iletişim araçlarının direk etkisiyle hatta ısrarlı bir şekilde baskılayarak doğru göstermesiyle oluşan toplumsal algı.

3-Baskı görmekten korkmayarak fikirlerini söyleyenler ile toplumsal algının ağına takılan birey olmak arasında kalan ve kararsız, çekimser duran kişi veya gruplar.

4-Son olarak bahsedilen suskunluk teorisini genel anlamda yanlış olanı tespit etmeye çalışmamasıyla birlikte zamanla bu tespit edilen eğilimlerin değişiklik gösterip göstermediğini araştırarak ortaya çıkarmaya çalışır.

Suskunluk teorisine göre bizler bu kategorilerden hangisine dahiliz sorusunu aklımıza getirmeliyiz. Özellikle genç neslin bilgi sahibi olmadığı halde her konuda fikir sahibi olması ve bu fikirleri usulsüzce ortaya koyması birinci maddede azınlık olarak saydığımız grubun içine girerek azınlık kelimesini çoğunluk kelimesine dönüştürmüş olabileceğini de görüyoruz. Hayatımıza girdiği andan itibaren sosyal medya insana belli ölçülerde algı yapmanın mümkün olduğunu gösterdi. Zamanla ilerleyen ve hayatımızın her alanına giren sosyal medya, bizlere

fenomenler ve bu kişilerinin sunduğu doğrularla bir olması gereken hayat modeli çizmeye başladı. Özellikle genç neslin kapılıp gittiği popüler olma arzusu ile birlikte çok fazla rağbet gördü. Örneklik oluşturan kişilerin veya grupların ise bu bağlamda doğru görülmesi veya çoğunluğun takip ettiği bir kişi ve akım olması eleştirel bakmayı veya doğru olup olmadığını tartışmayı engelledi. Bununla birlikte gereksiz yerlerde gerekmeyen hadsiz eleştirilerin de olması çelişkili bir sanal dünya oluşmasına zemin hazırladı.

Tutarsız dengeden yoksun ve bir o kadar sahte hayatların, anlamdan yoksun ve hatta şişirilmiş meziyetlerle akım oluşturması bir bakıma takipçilerinin eseridir. Bu bakımdan iletişim araçlarının doğru kullanılması ve belki de bu anlam-

da eğitimler verilmesi gerektiğini düşünüyorum. Bir beğeni kompleksine sürüklenmeden interaktif kalmanın da mümkün olabileceğini farkedip, altı dolu olan bilgi birikimiyle insanlara ulaşabilir ve akımlar yaratılabilir.

Çözümsel çalışmaların başlaması için önce farkındalığın gelişmesi gerektiğini bilmekteyiz. Öyleyse farkına varmak için adımlar atmanın, sosyal medyadan kaçmak yerine yönetebilmenin daha doğru olduğuna vurgu yapmak istiyorum.

Farkındalığı oluşan bir neslinde yetiştiğinin ümidini içimde taşıyor ve bu alanda yapılacak çalışmaların öncülüğünü üstlenebileceklerini düşünüyorum. Ki bu alanda güzel çalışmalar yapan grupların da varlığından haberdarız. Bu çalışmaların bereketlenmesi

ve boş insanları nazarımızda büyütüp manasız yerlere koymamız gerektiğini anlamamız için bir gayret içerisinde olmalıyız. İsim vererek bu kişilere prim vermek istemiyorum fakat düne kadar bir hiç olan kişilerin bugün ne kadar popüler olduğunu hepimiz görüyoruz. Bu boş şişirmelere değer vermeden bir gün çıktıkları gibi inebileceğini düşünerek ve sığılıktan uzak kalmanın değerini farkederek yaşamalıyız. Onurumuzun, karakterimizin ve değer yargılarımızın bu şekilde daha ileriye taşınmayacağını da bilmek gerekmektedir. Öyleyse değerli olduğumuzu bilmek için kimsenin beğenisine ihtiyacımız olmadığı gibi kimseyi de sosyal medyadaki manasız hareketleriyle ön plana çıkartıp değer biçmemeliyiz. Farkındalığımızın artması ümidiyle...

HÜMANİZME BİR ELEŞTİRİ

NİSA DUMAN

İnsan anlayışımız hayata bakışımızı şekillendirir.

"Hümanizm [beşeriyete ibadet mezhebi]. Genel olarak akıllı insan varlığını tek ve en yüksek değer kaynağı olarak gören, bireyin yaratıcı ve ahlaki gelişiminin, rasyonel ve anlamlı bir biçimde, doğaüstü alana hiç başvurmada, doğal yoldan gerçekleştirilebileceğini belirten ve bu çerçevede içinde, insanın doğallığını, özgürlüğünü ve etkinliğini ön plana çıkartan akım. İnsanın kendisinin ve ilgi/çıklarların

çok temel bir öneme haiz olduğunu savunan yaklaşım."(1)

Hümanizmle beraber insan herhangi bir transandantal güce müracaat etmeden kendi kendisine yeteceğine ikna olmuştur, insanın sınırları bulanıklaşmış ya da ortadan kalkmıştır.

Descartes, Modern felsefenin başlangıcı olarak literatürde yerini alır. "Cogito ergo sum" (Düşünüyorum öyleyse varım) önermesi düşünce tarihinde milattır, yeni bir dönemin baş-

langıcıdır. Tüm kutsallıklardan sıyrılıp varolma nedenimi kendime (özneye) atfetmek daha önceden öne sürülmemiş bir önermedir.

Yeni bir paradigma doğmaktadır. Bu paradigma; ruh ile bedeni, zihin ile insanı, yaşam ile dini birbirinden ayıran düşüncenin yani düalizmin sesidir. Descartes ruhla ilgili her şeyi kiliseye, beden ile ilgili her şeyi de pozitif bilimlere yönlendirerek insan ile dinin ilk temel ayrımını yapmıştır. Bu bir ilk adımdır, dinin artık insan

hayatında sadece, metafizik bir evrene itilmesinin ilk nüveleridir. Artık din insan merkezinden çıkacak ve onun yerine öznenin merkeze alındığı yeni bir düşünce ve dünya kuracaktır.

Luc Ferry'nin Gençler İçin Batı Felsefesi kitabında Descartes'in bu önermesiyle ilgili iki fikri vardır: Bu fikirlerden ilki Descartes'in şüpheyile ilgili böylesi bir kurguya başvurusu, aslında entelektüel bir oyundan ibaret değildir; yeni bir hakikat tanımına ulaşmak içindir. Hakikatin en güvenilir ölçütü bundan böyle sadece öznellikte bulunacaktır. Ferry'in diğer düşüncesi de "sil baştan" yapmak, gelenekten ve geçmişten devralınmış bütün inanç ve bütün önyargıları kökten reddetme fikridir. Demek ki, dinlerde gördüğümüz gibi, nihai hakikate kavuşmak için artık inanç ve iman gerekmiyip, öz bilinç yeterli olacaktır.

Hümanizm;

1.Yeni bir hakikat tanımı ortaya çıkartmıştır.

2.İman ve inanç gerekmiyip öz bilincin yeterli olacağını öne sürmüştür.

Bu iki fikrin sonucunda Hümanist düşüncenin özneye attığı kutsallıkla beraber ahlakiliğin, varlığın, dini öğelerin izafiliği ve reddedilişi ortaya

çıkılmaktadır. Böylece ahlak-tan bahsedeceğimiz zaman "Hangi ahlak?" sorusu zihnimize bir boşluk yaratacaktır. Evrenin merkezinde öznenin kendisi varolacaktır, ne kadar özne varsa o kadar ahlak anlayışı meydana gelecektir.

Hümanizmle Beraber Dini Tasavvurdaki Değişim

Hümanizmle din farklı alanlara çekilmiş, insanın en ideal putu artık kendisi olmuştur. Din ne sadece ferdi bir ritüele dönüştürmemiz gereken bir şey ne de sadece toplumsal bir değerdir. Özneyi putlaştıran Hümanizm dini sosyal alandan bireysel-özel alana çekmiş ve toplumsal etkinliğini yitirmesine sebep olmuştur. Dini anlayışları bireye indirgemek ortaya dini bir rölativite çıkarmaktadır. Ar-

tık ortak paydada buluşmak, anlaşmak diye bir şey mümkün olmamaktadır çünkü herkesin kendi doğruları ve kendi yanlışları bulunmaktadır.

Hümanizm beraberinde sekülerizmi doğurmuş ve insan tabiat üzerindeki hakimiyetini ilan etmiştir. Bu da insan için bir 'kurtuluş noktası' oluşturmuştur. İnsan dünyaya bağlanarak tasavvur ettiği bir dünya yaratmıştır. İnsanın dini ve ahlaki değerlerden yoksunlaşarak ben-merkeziyetçi bir hayat tarzı benimsemesine sebep olan hümanizm ve beraberinde sekülerizm; ahlaki, dini değerleri yerle bir etmiştir. İnançların hem toplumsal, ahlaki, siyasi anlamda hem de öznenin zihin dünyasında yitimine sebep oluşturmuştur.

İthal ettiğimiz kavramlar top-

lumsal olarak çöküntülere ve yozlaşmalara sebep olmaktadır. İnsanlar buldukları toplumun dil ağıyla düşünür, kavramlarıyla entelektüel faaliyet ortaya koyar. Biz eğer kendi kavramlarımızla düşünce inşa etmezsek bir başkasının kültürüne, din anlayışına bağlı olarak faaliyet göstereceğiz.

Peki Kur'an insan-özne için ne demektedir?

1.Kur'an insanın öz bilincini, eleştirel bakmasını arka plana atmaz, öznenin kendisini yok etmez.

Deki, O Kur'an Rabbiniz'den gelen bir hakikattir. Artık bundan sonra dileyen iman etsin, dileyen de inkar etsin. (Kehf:29)

2.Kur'an'da İnsan, Allah'ın seçimi olan en iyi varlık olarak nitelendirir.

"Daha sonra, Rabbi onun (Adem'in) kendisini seçti ve ona doğru dönerek afetti ve doğru yolda rehberlik etti."(Taha:122)

3.İnsan, tüm hata ve kusurlarına karşın, yeryüzünde Allah'ın temsilcisi kılınmıştır.

" Hani Rabbin, Meleklerle: 'Muhakkak ben, yeryüzünde bir halife var edeceğim' demişti. Onlar da: 'Biz seni şükrunle yüceltir ve (sürekli) takdis ederken, orada bozgunculuk çıkaracak ve kan dökcek birini mi var edeceksin?' dediler. (Allah:) 'Şüphesiz sizin bilmediğinizi ben bilirim' dedi."(Bakara:30)

Kur'an açısından insan tekâmül içerisinde olan; beşeriyetten insana, insandan şahsiyete evrilen bir olgudur. Şahsiyet; insanın ahlaki değerlerini zirveye taşıyarak, içsel-dışsal ve aşkınsal dünyanın ahlaki değerleriyle uyumlu bir hayat biçimi ortaya koymasıdır. Şahsiyet ruhla ilişkilidir. Bu bakımdan insan salt olarak zihinsel etkinliğiyle değil aynı zamanda ruhuyla da varolur. Kur'an bu anlamda bizlere örnek şahsiyetler sunmaktadır. Kur'an hayat kitabımızdır, Peygamberler ve örnek şahsiyetler ise destekleyicileridir. Biz kendimizi temsilîyetler arasında aramalıyız. Kur'an ayetleri ve Peygamber örnekleri ışığında bir hayata talip olmalıyız.

SUSUN DÜNYALIKLAR

ELİF BURCU GÜRLER

Yoruldu yine gönüller, bu çırpınış nereye kadar?
Bağırırken gönlümüz, bu suskunluk neye yarar?

Ateş ve suyu birleştirmiş dökülüyorsa gözden yaşlar,
Biraz daha dökülmeli ta ki vuslata kadar.

Beyaz bir kuş uçuyor süzülüyor gönüllerde.
Biraz daha süzül ey kuş, kalpler seni duyana kadar.

Bir gün olmayacağız bu diyarda.
Sizler çok mu kalıcısınız yoksa?

Aklar düşecek yakında saçımıza.
Anlayacağız, hayat bizim için çok kısa.

Dert ile dertlenip dermanını aramalı.
Sakın ha bu dertler dünyalık olmamalı.

Sustuysa dünyalıklar artık haklar konuşmalı.
"La ilahe" diyen gönül "illallah" tutunmalı.

BİR UYANIŞ SERÜVENİ: RAMAZAN-I ŞERİF

MEHVEŞ SULTAN KAYA

Modern çağın Müslümanları olarak yeni bir dirilişe, yeni bir uyanışa, yeni bir besmeleye ihtiyacımızın olduğu bu zamanda, önümüzde on bir ayın sultanı Ramazan-ı Şerif bizim için bir çıkış kapısı, Allâh (c.c) 'in bir nimeti olarak yine karşımızda elhamdülillah. Allâh (c.c)'a sonsuz hamd etmeliyiz ki, bize her yıl bir tövbe, bir diriliş ve yenileniş imkanı olarak bu mübarek ayı hayatlarımıza bahşediyor.

Bunun heyecanını yaşarken, bir yandan da İslâm'ı, Kur'an ve Sünnette olduğu gibi anlayıp içselleştirememişliğimizin, tam anlamıyla hayatımızın merkezine alamadığımızın ve yüzeysel olarak yaşadığımızın burukluğunu hissediyoruz.

Ramazân'ın manasını gele-

neksel bir bakış açısıyla değerlendirip, bir ay boyunca yemekten içmekten kesilmek, lüks ve şatafatlı sofralarda misafir ağırlamaktan çok daha ötesine taşımamız elzemdir.

Ramazân'ın gerçek manasına ancak ruhumuzun ve kalbimizin İslâm'a tam anlamıyla açılması ile varabiliriz.

Efendimiz (sav) 'in "Ramazan ayı öyle bir aydır ki, başlangıcı rahmet, ortası mağfiret ve sonu cehennem ateşinden kurtulmadır. " hadis-i şerifini ancak bu şekilde tam manası ile idrak etmiş oluruz.

Ramazân sadece oruç tutulan bir ay olmakla kalmayıp, Kur'an'ımızın indirildiği, gönüllerin İslâm'a açıldığı, insanlık üzerine sağanak sağanak yağan bir diriliş ve rahmet ayıdır,

bir cennet fırsatıdır.

Ramazân bizlere unuttuğumuz değerlerimizi, aile, komşuluk, İslâm kardeşliği bağlarımızı, mazlum coğrafyalardaki Mü'min kardeşlerimizi, haram-helal ayırımını, infak etmeyi, nefsimiz ile cihadı, Kur'an ile hemhal olmayı, belki de ne yazık ki unuttuğumuz namazlarımızı hatırlamamıza vesile olan kutlu bir aydır. Ancak önemli olan bunları hatırlamak değil, dediğimiz gibi gönüllerimizi bütünüyle İslâm'a açmak ve bu hususları yaşantımızın bütününe aksettirmek. Yoksa Ramazân'dan Ramazân'a olan Müslümanlığın Allâh (c.c) katında hiçbir değeri yoktur.

Tüm bu değerlerin, genel olarak bahsettiğimiz şahsi ibadetlerin, salih amellerin ya-

nında Müslümanlar olarak sorumlu olduğumuz toplumsal sorunlarımız vardır, bu ayda kendimizi bu konularda da hesaba çekmemiz, bir iç muhasebe yapmamız ve harekete geçmemiz gerekmektedir. Bu konular; zina, içki, kumar, faiz, ırkçılık, eşcinsellik gibi büyük günahların resmileşmesi, ümmetin bölünmesi ve parçalanması, Müslüman coğrafyalarda zulüm ve katliamların artması, laik düzenlerde Müslümanca yaşayabilmenin zorlukları ve en acısı da bu olanların Müslümanların dahi nazarında normalleşmesiyle göz ardı edilmesi... Ve daha yüzlerce sayabileceğimiz, İslâm ile örtüşmeyen dünyamızın hali...

Müslüman olarak yaşadığımızı iddia ettiğimiz bu dünyada, Müslümanca yaşamak hepimizin hakkı ve Allâh (c.c) 'ın bize emridir. Her ne kadar günümüzde Müslümanlara yalnızca kendinden sorumluymuş, yalnızca namaz, zikir, oruç, hac vb. ibadetler ile olması gerekeni yerine getirmiş zihniyeti enjekte edilmiş olsa da İslâm, kendimizi islamlaştırmamızın, şahsi ibadetlerimizi yerine getirmemizin yanında bizlere dünyamızı da islamlaştırmamızı, emri bi'l-maruf nehî anî'l-münker yani iyiliği emretmek, kötülükten men etmek emri ile mühim bir görevi üzerimize yüklemiştir. Bundan dolayı hepimizin asıl mücadelesi, İslâmi olmayan her türlü anlayışı reddetmek; evimizin iç meselelerinden tüm coğrafyayı kuşatan meselelerde İslâm'ı yaşama ve yaymak olmalıdır.

Müslümanca değil, bencilce olan, "Her koyun kendi bacağından asılır." mantığı ile önümüze sürülen tüm düşünce putlarını kırmalı ve önce kendimizi, sonra ailemizi, mahallemizi, ilçemizi, şehrimizi derken tüm dünyaya geleneksel değil, gerçek İslâm'ı yayan ve İslâmi yasalar için mücâhede eden, bu yolda insanların uyanışlarına vesile olan kullar olmak zorundayız. Bunu başarır ya da başarmayız, bizler durduğumuz yerden, gösterdiğimiz mücadeleden, çizgimizi belirttiğimiz yerden sorumluyuz Allâh (c.c) katında. Peygamber efendimiz (sav) böyle yaşamıştı, sahabe efendilerimiz de böyle yaşamıştı. Onlar bizim hayat rehberimiz. Bundan dolayı onlara dönmeliyiz, hayatlarına daha fazla adapte olmalı ve hayatın her alanında Müslümanca nasıl yaşanılır onlardan öğrenmeliyiz. Bizler biliyoruz ki, Allâh (c.c) 'ın vaadi haktır ve ayette de belirtildiği gibi şüphesiz Allâh (c.c) nuru-

nu tamamlayacaktır.

Ramazan-ı Şerif vesilesi ile asli görevimiz olan kulluğumuzu ve üzerimize düşenleri hatırlamak/hatırlatmak en önemli görevlerimiz arasındadır. Kulluğumuzla beraber, dünyamızı da İslâm üzere inşa etmeliyiz; ancak bu şekilde Ramazan'ı hakkıyla ihya edenlerden olmuştur.

Artık uyanmalı, silkelenmeli ve dirilmeliyiz. Gerçek İslâm'ı yaşamamanın tadından mahrum olarak geçirdiğimiz beyhude ömürlerimize çekidüzen vermeliyiz.

İslâm, bir yanılla değil; bütünüyle her alanda yaşanan ve yaşanacak olan bir dindir. Umudumuz ise bâkidir.

Ramazan budur, cihâd budur, İslâm budur ve bu anlayış ile yükselecektir biiznillâh.

Velhamdü lillâhi Rabb'il Âlemîn.

SEVR'DEKİ SES

KEVSER ÖZGÜVEN

Bir kul ki yalnız Allah'a, bir yoldaş ki yalnız Hakk'a, bir dost ki yalnız doğruya, bir örnek ki tüm sahabeye ve Müslümanlara. Ebu Bekir (ra) olmak kolay değildi! Fıtraten sakin, yumuşak ve sadakatli olup, İslam adına çok ter döktü. Hiç taviz vermedi. Peygamber'den aldığı sancağı iki yıl boyunca hakkıyla taşıdı.

Cahiliyenin o putlaşmış insanlarına inat bu kadar temiz kalabilmek, sonunda birisinin geleceğini bilip bu sadakatle beklemek... Yolu bitirmeyi değil, hak ile yaşamayı hedeflemek...

Karanlıktan aydınlığa uzanan kurtuluşu, beklemeye değirdi. Aydınlık geldi.

Şimdi tam teslim olma vaktiydi! "La" deme vaktiydi. Beklemek yoktu artık. İnsanları kula kulluktan kurtarma vaktiydi. Mazlumun sesi olma, Hakk'ı haykırma vaktiydi. "La" dedi zulme. "Hak" dedi tüm varlığıyla. "Hira" oldu Peygamber'e, ahirette dost oldu. Hem kayınbaba hem dost olup nasıl korudu o sadakatini? Kolay değildi Ebubekir olmak.

Şimdi bizim kalkmamız gerek, evet! Ama ne kadar anladık siddik olanı, ne kadar baş koyduk o yola? Sevr'de dost olabilmek vardı Peygamber'e, o zaman anlaşılırdı ancak siddik olan. Sadece Sevr'i anlamak yeterdi belki. Sadece Sevr yeterdi, bir ömür Hakk'ın yanında olmaya...

Yol uzun ama yoldaş güzel. İzleri takip etmeye bir ömür yeter. Ahirette beraber olmak için bu dünyada yorulmaya değer. Ebubekir'i anlamak için siddik olmak yeter.

DOĞRU TEVEKKÜL EDEBİLMEK

SELMA KIZILÇINAR

Tevekkül; kulun Allah'a dayanması, Allah'ı vekil edinmesi, Allah ile güçlenmesidir. Rabbimiz "Müminler Allah'a tevekkül etsinler." (İbrahim,11) buyurmuştur. Hakiki mümin Allah'tan başkasına tevekkül etmez. Allah kime yardım etmişse onu karanlıklardan aydınlığa çıkarmıştır. Tevekkül sadece elde imkan olmadığı zaman yapılmaz, her zamanda yapılır. Maalesef günümüzde çoğu insan tarafından tevekkül kavramı yanlış anlaşılmaktadır. Allah kulundan kendisine güvenmesini ister. Kulunun vekili olmak

ister. Rabbimize gerçek manada tevekkül etmek ve Rabbimizin vekil isminin tecellisine mazhar olmak istiyorsak harekete geçmemiz şarttır. Allah Peygamber(sav)'e "... Bir de azmettin mi Artık Allah'a tevekkül et."(Al-i İmran,159) buyurmuştur. Yani azim olmadan tevekkül olmaz. Ne yalnız başına azim ne de azim olmaksızın tevekkül hiçbir zaman doğru değildir. Yanlış tevekkül anlayışı Müslümanları tembelliğe, uyuşukluğa itmiştir. Kuran'da anlatılan tevekkülü hayatımıza geçirebilirsek birçok sorunu-

muza çözüm bulacağız. Kuran-ı Kerim'de tevekkül edenlerle ilgili anlatılan örneklerde tevekkül edenlerin öncelikle azmedip, tedbirlerini aldığını daha sonra ise olayın sonucunu Allah'a bıraktığını görürüz. Bizler yanlış tevekkül anlayışıyla hareket edersek daha büyük hataya düşmüş oluruz. Aslında insanın Allah'a tevekkül edişinde Allah'ın hiçbir karşılık beklentisi yoktur. İnsanın karşılık beklentisi vardır. Allah insana muhtaç değil, insan Allah'a muhtaçtır. Kul Allah'a muhtaç olmadığını düşündüğü zamanlarda boşluğa düşer. Biz bugün Kur'ani anlamda tevekkül etmek istiyorsak, meydana gelen olayların karşısına dikilen Musalar olmalıyız. Zulum karşısında sesimizi çıkarmalıyız. Dünyalık mal-mülk için kendimizden geçip Allah'tan başkasını vekil olarak görmeliyiz. "Allah bize yeter, O ne güzel Vekildir" dediğimiz her an kendi kendimize yetmediğimizi, acziyetimizi, insan olduğumuzu itiraf ettiğimizi hatırdan tutmalıyız. Ve insan "Allah bana yeter" dediği andan itibaren Allah'ın yardımını almaya başlamıştır. Bizim vekilimiz Allah olursa hiç kimse bize zarar veremez. Rabbimiz bizi hep bu bilinçte olanlardan eylesin.

KAYBEDİYORUZ...

KEVSER ÖZTÜRK

Zaman ki, artık dilimizden dökülen sözlerin anlamını, önemini ve değerini düşünmediğimiz... Teknoloji çağının kısılcacında kaybediyoruz özümüzü. Bir dizinin fitne fesadıyla değişiyor yakınlarımıza, akrabalarımıza olan

bakış açımız! Her yeni cinyet haberiyle kirleniyor kalbimiz. Kullandığımız sosyal medya mecralarında güzellikten çok, çirkinlikler trend oluyor!

Kaybediyoruz...

Değerlerimizi, saygımızı, sevgimizi ve güzelliklerimizi. Yolda yürürken tebessümümüze değil, bir hüznümüze vesile olacak olaylar yaşıyoruz.

Misal bir gencin ağzından küfür çıktığını duyabiliyoruz. O genç ki, nice insanın imanına vesile olabilecek yaşta. Ümmet için nice güzellikler üretebilecek yaşta iken dilini ve kalbini küfürle kirlletiyor!

Cahiliye toplumunda "el-Emin" olan peygamberin ümmetiyiz biz. Kullarını seven, sevilmeye en çok layık olan (el-Vedud) Allah'ın kullarıyız. Allah'ı seven kalp onun yarattıklarını da sever. İnsanları, hayvanları, dağları, denizleri... Allah'ın yarattığı nicelerini...

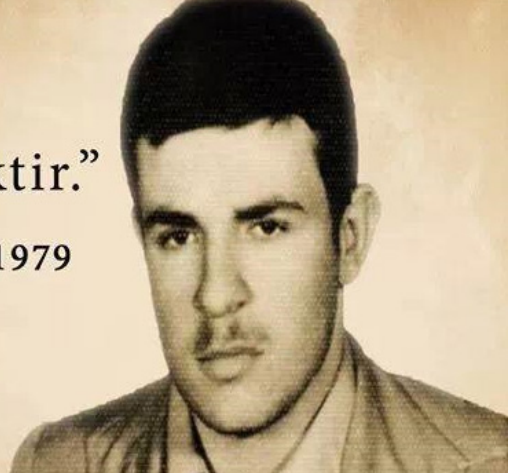
Sevgiyle hoş sözle konuşmalı artık diller! Kirlendi ne yazık ki dünya. Biz kirllettik. Yazık ki kirlendi diller, kalpler... Kirlletmeyelim artık! Belki küçük bir topluluk, belki birkaçımız ya da sadece birimiz niyet etsin kirlletmeye. Sevgi güçlüdür. Sevgi güzeldir. Sevgi; temizler, iyileştirir. Yarayı açan değil, yarayı saran olalım artık!

ÖRNEK ALARAK ÖRNEK OLMAK

ASLI UÇAR

“En büyük ibadet,
hakkı müdaafa etmektir.”

Metin Yüksel 23 Şubat 1979

Metin Yüksel...

Müslüman şahsiyet olarak hayatımı derinden etkileyen şahsiyetlerin en başında geliyor. 21 yaşında şehit edilen Metin Yüksel, Müslüman gençleri derinden etkileyen şahsiyet olarak karşımıza çıkıyor.

Metin Yüksel yalnızca Allah ve Peygamber üzerinden davasını anlatmaya çalışmış, sağcı-solcu ya da herhangi bir partinin insanı olmamıştır. Bir kişi Müslümanım diyorsa onu kardeşi olarak görmeli ve ona göre davranmalıdır. Metin Yüksel de bunun davasını taşımaktadır, davasında istikrarlı, aynı zamanda çokça cesaretlidir. Metin Yüksel'in cesareti bizlerdeki cesarete daha da cesaret katmıştır. Bizler de onun gibi insanları belli bir

kalıba sokmadan iletişim kurmalıyız. Bir insana düşman olabilmek için onun sadece benim dinime karşı bir hareket yapması gerekir. Aksi durumda insanlara kin tutmak ya da onları yargılamak doğru bir davranış değildir. Eğer bizler birinin hatalı bir hareketini yahut düşüncesini görüyorsak onu olumlu yöne çekmeye çalışmalıyız. Bizlerin bulunduğu konum ne olursa olsun doğruları söylemeliyiz ve Kuran'a davet etmeliyiz.

Metin Yüksel sadece konuşmakla kalmamıştır, davasını haykırmak için meydanları da tercih etmiştir. Metin Yüksel'in bulunduğu meydanlar çok kalabalık meydanlar değildir. Fakat bir kişiden fazla olan her meydan toplumsal bir çağrıyı barındırır. Bazen bir söz ba-

zen bir toplumsal çağrı devrimlere yol açabilir zihinlerde... Önemli olan bulunduğu yerde adaletle, şefkatle ve merhametle davranış göstermektir. İslam'ın gerekçelerini korkmadan her yerde vurgulamak gerekir. İslam'ın gerekçelerini hayatımızın içine yerleştirmeliyiz. Sosyal hayattan, siyasi hayata; giyindiğimiz kıyafetten yediğimiz yemeğe kadar İslami bir hayat tarzını örnek almalıyız. Eğer İslam'ı seçip Müslüman olmaya karar veriyorsan her dinde olduğu gibi bazı sorumluluklar vardır. Biz bu sorumlulukları yerine getirmekle görevliyiz. Eğer kelime-i şehadet getirdiysek ve bu yola girdiysek dinimizi öğrenmeli, Kur'ani hayat tarzını örnek alarak ve örnek olarak hayatlara dokunmalıyız.

ZAMANIN KIYMETİ

ZEYNEP KIZILÇINAR

Allah'ın biz kullarına olan nimetleri sayılamayacak kadar çoktur. En kıymetli ve en değerli nimetimiz olan "zaman" dır. Ama ne yazık ki bizler bu nimetin kıymetini bilememekteyiz. Peygamberimiz (sav) bir hadisinde buyurduğu gibi iki nimet vardır. İnsanların çoğu bunu değerlendirmede aldanmıştır. Bunlar, sıhhat ve boş vakittir. Zamana geriye alamayız, bu sebeple vaktimizi iyi değerlendirmeliyiz.

İslam, hayatımızı zamanlara ayırarak programlamıştır. Dinin direği olan namaz ibadetinin vakitlere bağlı bir ibadet olması, haccin zilhicce ayına, farz orucun ise Ramazan'a hasredilmiş olması; bir yönüyle insanların dünya hayatını belli bir program dahilinde geçirmeleri hikmetine mebnidir. Nice nice peygamberler, alimler, örnek şahsiyetler kısacık ömürlerine, insanlı-

ğin bütün ömrüne sığmayacak işler sığdırmışlar. Güne erken başlamayı bir alışkanlık haline getirmişler. Bu büyük insanlar günlerini namaz vakitlerine göre düzenlemişlerdir. Çünkü namaz günümüzü düzenleyen bir çizeldir gibidir.

Bizler Müslüman olduğumuzu iddia ediyorsak eğer, boşa geçirecek bir salisemiz bile yok demektir. Çünkü bizlerin sorumluluğu ağırdır, işimiz çoktur. Bu sebeple bizim de zamana iyi ayarlamamız gerekir. Alimlerimizin yazmış olduğu onlarca ciltli kitap, zamanlarını ne kadar verimli kullandıklarının bir göstergesidir. Bizlerin de onları örnek alması gerekmez mi? İmam Ebu'l Vefa bin Akil el-Hanbeli şöyle der: "Yemek için elimden geldiğince az vakit ayırıyorum. Bu sebeple ekmek yerine suyla yumuşatarak kek

dilimi yiyorum. Çünkü ikisi arasında çiğneme farkı vardır. Bunu da elde edemediğim bir bilgiyi mütalaa etmeye veya yazmaya daha çok vakit ayırmak için yapıyorum." Çünkü alimlerin hepsinin ortak kanaati şudur: "Akıllı insanların elde etmek için uğraşması gereken en değerli şey vakittir. Vakit bir ganimettir. Ve içindeki fırsatlar servet bilimeli, fırsatları yakalamaya çalışılmalıdır."

Evet, bizim yaşamlarımızla onların yaşamları arasında dağlar kadar fark var. Belki bizim günümüzün yarısından fazlası yemek ve uykuyla veyahut boş işlerle uğraşarak geçiyordur. Oysa 24 saate neleri sığdırmayız ki? Bir Müslüman olarak yaşamlarımızın planlı ve düzenli olması gerekir. Bu konuda İmam Humeyni büyük bir örnektir. Öyle ki çocuğu İmam Humeyni'ye çay getirdiğinde İmam şöyle der: "Daha çay saatime bir dakika var." Bu kadar planlı, düzenli, dakik.

Unutmayalım ki zamana kafamıza göre kullanamayız! Ve zamanın hakkını veremezsek, zamana doyamayız. Kıyamet gününde zamanın aleyhimize şahitlik etmesini istemiyorsak, zamanın hakkını vermeliyiz. Sermayemiz zamandır, elimizden akıp gidiyor...

SABIR

HELİN AKGÜN

"Sabır" olacak ya da gelecek bir şeyi telaş göstermeden bekleme anlamındadır. Öfke duyacak bir şey karşısında bile öfkelenmeme durumudur. Sabır Allah'ın isimlerinden biridir. Çok sabırlı olan, azap etmekte acele etmeyen, hemen cezalandırmayıp sabreden yalnızca Allah'tır.

İmanın bir göstergesi olan salih ameller ancak sabırla yapılır. Allah yolunda cihad etmek yalnızca sabırla olur. Allah'ın dinine yardım edenken zorluk ve eziyetlerle

karşılaşılabılır. Tüm bunlara Allah'ın rızasını kazanmak için katlanılabılır. Sabrın en güzel örneği, peygamberlerin tebliğlerinde gösterdikleri sebat ve sabırdır. Peygamberler zorluklara karşı dayandılar, işkence ve eziyetlere rağmen durmadılar. Kınayanların kınamasından korkmadılar. Allah tüm peygamberlere sabrı tavsiye ettiği gibi Hz. Muhammed'e de sabrı tavsiyede bulunmuştur.

"Nice peygamber vardır ki onunla birçok Allah erleri

savaştılar. Allah yolunda başlarına gelenlerden ötürü gevşemediler, yılmadılar, boyun eğmediler. Allah sabredenleri sever." (Al-i İmran,146)

Sabır, ruhun yüceliğini ortaya çıkartır. Sabır kurtuluşun anahtarıdır...

Sabrı günümüze göre konuşacak olursak, son dönemde en çok gündemde olan korona virüs salgını ve bizim sabrımız ya da sabırsızlığımız... Elbette her toplumun bir imtihanı olur. Fakat burada önemli olan da bu sıkıntıya ne kadar sabrettiğimizdedir. Mücadelemiz ilk önce sabırla başlar. Konu her ne olursa olsun bizler sabredeceğiz. "Sabredenleri müjdele" ayetiyle yola çıkarak müjdeyi bekleyerek sabredeceğiz. Burada da teslimiyet gereklidir. Sabırla yoğurulmuş bir mücadele ahlakıyla gayret etmeliyiz.

"Andolsun biz sizi biraz korku, açlık ve bir parça mallardan, canlardan ve ürünlerden eksiltmekle imtihan edeceğiz. Sabır gösterenleri müjdele!" (Bakara,155)

BİREYSELLİK

MÜBERRA SUSTAN

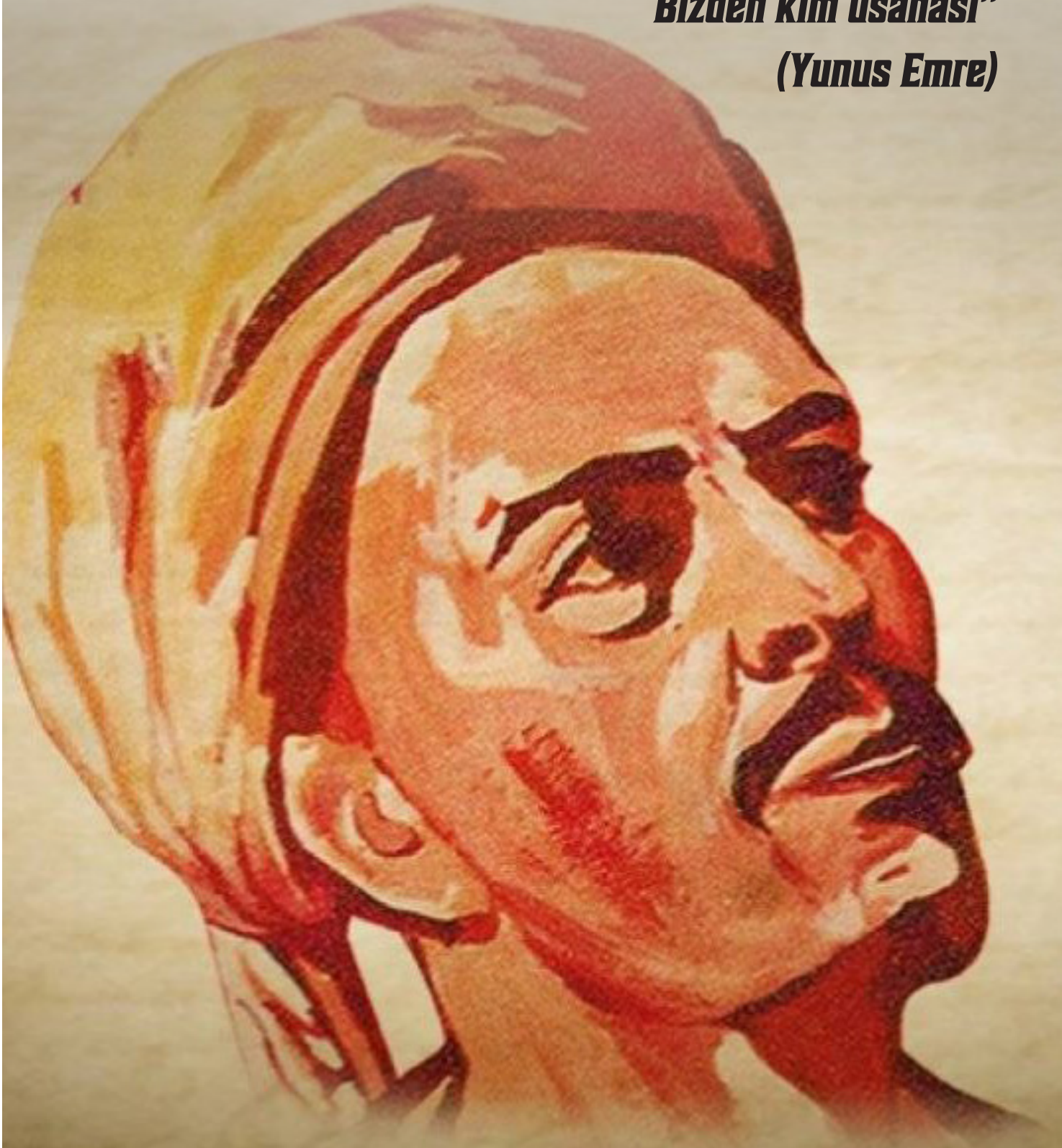
Bireysellik, durumdan ve kişilerden bağımsız olarak hareket etme halidir. Günümüzde toplumlar bireysel yaşam biçimlerini en üst seviyeye taşımış durumdadırlar. Bireyselliğin artmasıyla insanlar arası iletişim azalır. Birey "ben"i ön plana koyunca, kendi kabuğuna çekilmeye, hatta zulme uğrayanlara karşı bile sessiz ve uzak kalmaya başlar. Son zamanlarda süregelen ve sürekli dayatılan "evde kal" söylemleri bizim toplumla ilişkimizi kesmiş durumdadır. Bu durum bariz bir

şekilde insanlığı bireysel yaşam biçimine götürmektedir. Toplumdakimkimezulmetmiş? Mağdurlar ne halde? Yalnızlaşan insan gitgide bencilleşmeye de başlamaktadır. "Komşusu açken tok yatan bizden değildir." düsturunu öğreten bir peygamberin ümmeti olarak komşumuzdan, akrabamızdan hatta öz kardeşimizden bihaberiz. Ailedeki sıcak ilişkilerin yerini soğuk ilişkiler aldı. Bireyselleşmenin çokça görüldüğü Avrupa ülkelerinde 18 yaşına gelen her birey kendisini ailesinden

fiilen uzaklaştırmaktadır. Çocuklarının kendi ayakları üzerinde durabilmesi ve özgürlük namına en sağlam duygusal köklerin olduğu ailesinin parçalanmasına göz yumulmaktadır. Her 10 çocuktan 2'sinin bu bireysellik tuzağına düştüğünü var sayarsak ortada ne aile kalır ne de toplum...

"Bireysellik diğer insanların ve şartların etkisinden uzak durmanın mümkün olmadığını farkına varışıyla başlar!" (Vincent Ryan Ruggiero)

***“Biz her dem yeniden doğarız
Bizden kim usanası”
(Yunus Emre)***

Şüphesiz
sadaka veren erkeklere ve
sadaka veren kadınlara ve
Allah'a güzel bir ödünç verenlere,
verdikleri kat kat artırılır ve
onlara şerefli bir mükafat vardır.

Hadid Suresi 18. Ayet